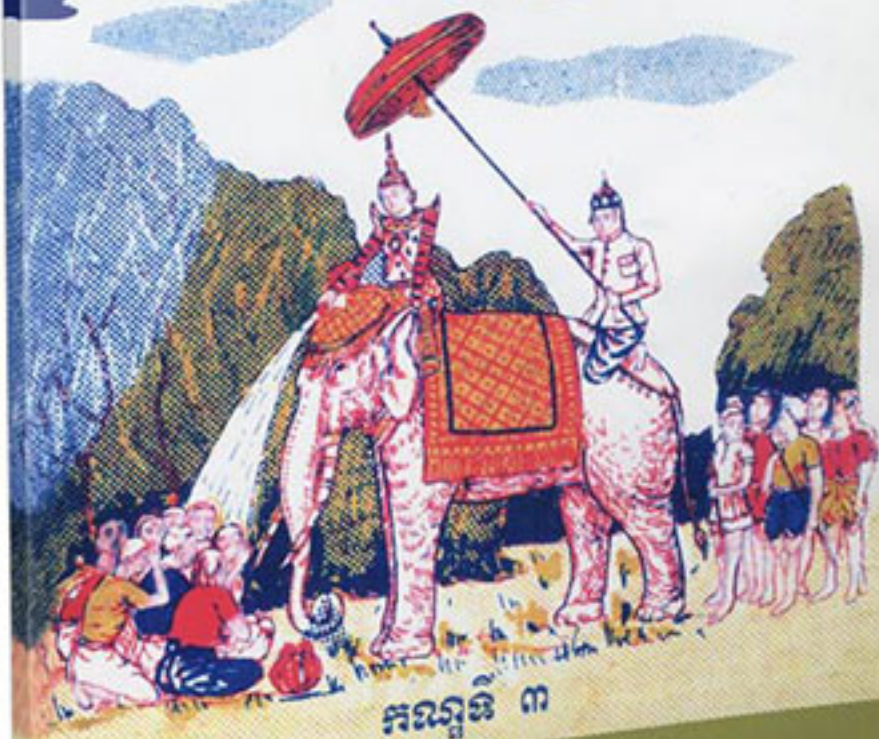

ស្រីក - កែត

បុរាណវិទ្យាស្នេហាភក្តី

កណ្តុទី ៣

ឡាយចេញពី "បណ្ណាល័យភ្នំពេញ"
 រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង
 ឆ.ស ២៥៤៦ ឆ.ស ២០០២
 ចំពោះ ១៨៤១ ម៉ោង ១០០០
 ហើមស្រូវ ២០០០០
 ឧបត្ថម្ភស្រាវជ្រាវ ២០០០

ដេប៉ូឌី យ

មហាវេស្សន្តរជាតិក

សម្រាប់ទេសន៍

ទី ៣

នាគកណ្តា

ប្រដាប់ដោយគាថា ២០៩

បោះពុម្ពលើកទី ១

ចំនួន ១.០០០ ច្បាប់

ភ្នំពេញ

ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនាបណ្ឌិត្យ

ព.ស ២៥០៩

មហាវេស្សន្តរជាតក

ទី៣

នាទកណ្ណា

នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ធុស្សតិបិ ខោ ទេវី បុត្តស្ស មេ កដុកសាសនំ
អាតតំ កិណ្ណុ ខោ ករោតិ អហំ កត្វា ជានិស្សាមិតិ ។

កោ សាធកោ ហោសាធុសប្បុរសផងទាំងឡាយអើយ វីព្រះ
នាងសុបារសុប្បតិទេវី ដ៏ជាស្រីមានលក្ខណាប្រសើរ បានព្រមព្រៀង
មានពុំក្សេមក្សាន្ត អំពីព្រះវេស្សន្តរ ដ៏ជាស្តេចព្រះរាជបុត្រនោះ
ហើយក្នុង ព្រះនាងទ្រង់ព្រះចិន្តាដូច្នោះថា ឱ!ដូចអញគិតនេះហើយ
ធ្វើម្តេចអញនឹងបានដឹង ទុក្ខកូនអញនោះឲ្យច្បាស់ ព្រះនាងទ្រង់ព្រះ
ចិន្តាដូច្នោះហើយ ក៏មានព្រះបន្ទូលហៅនាយរាជរថឲ្យទីម នូវសេះ
អាជានេយ្យដ៏ប្រសើរមក ហើយឲ្យយកកម្រាលដ៏ពិចិត្រទៅក្រាល
ហើយឲ្យបាំងនីទៅនូវស្លេតធ្ម័ត្រដ៏ប្រសើរ ទើបព្រះនាងឡើងគង់លើ
ព្រះរាជរថនោះ ហើយបរទៅដាក់នៅមុខព្រះលានទៀបទ្វារព្រះរាជ

មន្ទីរនៃព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ដ៏ជាព្រះរាជបុត្រ ដ៏មានសិរីសួស្តីប្រសើរ
នោះ ។ ព្រះនាងពួស័ព្វយោបំ នៃព្រះវេស្សន្តរ នូវព្រះនាងមង្រី
ទ្រង់ព្រះកន្សែងពួសូររងំ ផ្សំនូវស្រីស្នំក្រមការបំរើផងនោះ មុខគួរ
ឱ្យអាសូរករុណា ក្រៃពេកហោង ។

តមត្ថំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា ។ វិអាថិធម៌ឯណា
ពុំទាន់ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបាន
ត្រាស់សពើជួតាញាណហើយ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលសូត្រជាបាទគាថា
ដូច្នោះថា ៖

តេសំ លាលបិតំ សុត្វា	បុត្តស្ស សុណិសាយ ច
កលូនំ បរិទេវេសិ	រាជបុត្តិ យសស្សិនី ។
សេយ្យោ វិសំ មេ ខាយិតំ	បទាតា បបតេយ្យហំ
	រដ្ឋយា ពជ្ឈមិយាហំ
កស្មា វេស្សន្តរំ បុត្តំ	បញ្ចាជេន្តិ អនុសកំ ។
អជ្ឈាយកំ ទានបតិ	យាចយោកំ អមច្ឆរិ

កស្មា វេស្សន្តរំ បុត្តំ បញ្ចាដេន្តិ អទ្ធិសកំ ។

បូជិតំ បដិរាជ្ជហិ កិត្តិមន្តំ យសស្សីនំ

កស្មា វេស្សន្តរំ បុត្តំ បញ្ចាដេន្តិ អទ្ធិសកំ ។

មាតាបេតិករំ ជន្តុំ កុលេ ដេដ្ឋាបចាយិនំ

កស្មា វេស្សន្តរំ បុត្តំ បញ្ចាដេន្តិ អទ្ធិសកំ ។

រញ្ញោ ហិតំ នេវហិតំ ញាតិនំ សទិនំ ហិតំ

ហិតំ សព្វស្ស រដ្ឋស្ស

កស្មា វេស្សន្តរំ បុត្តំ បញ្ចាដេន្តិ អទ្ធិសកន្តិ ។

ហៃភិក្ខុផងទាំងឡាយអើយ វិព្រះនាងសុប្បារសុប្បតិទេវី ដ៏
ជា រាជបុត្រីស្តេចមន្ទរាស្ត្រ ដ៏មានយសបរិវារច្រើននោះ ព្រះនាងព្រះស័ព្វ
ទំនួញយោបំនែព្រះវេស្សន្តរ ដ៏ជាសម្តេចរាជបុត្រក្តី សម្តេចព្រះរាជ
មទ្រីដ៏ជាបុត្រីប្រសាភី សឹងទូញយំជាទុក្ខមុខគួរឲ្យអាសូរ ករុណាក្រៃ
ពេក ។ ហៃសាធុសប្បុរសផងទាំងឡាយអើយ វិព្រះនាងសុប្បារ
សុប្បតិក្សត្រិយ៍ឧត្តម ទ្រង់ព្រះកន្សែងស្រដីដូច្នោះថា ឱនរណាអើយ

ដែលដឹងថ្នាំពិសនោះ ក៏យកមកឲ្យអញ ! អញនឹងឆឺឲ្យស្លាប់ទៅ! ទើប
 ជាការគាប់ប្រសើរក្រែលែង បើអញនឹងរស់នៅវិញនោះ ឃើញថាពុំ
 ប្រសើរឡើយ ។ ពុំនោះសោត អញនឹងឡើងទៅលើដំបូលប្រាសាទ
 នោះហើយ ក៏អញនឹងយកស្បែកមួយចងឲ្យខ្ជាប់ ហើយអញបម្រះឲ្យ
 ធ្លាក់ចុះ ដើម្បីឲ្យស្លាប់ទៅទើបប្រសើរក្រែលែង ជាងរស់នៅជាមនុស្ស
 នេះមិញ ។ ឱហេតុអ្វីអើយ ក៏អ្នកស្រីពិរាស្ត្រផងទាំងឡាយ គេបំបរបង់
 បាវេស្សន្តរ កូនអញជាអ្នកឥតទោសនេះ ឲ្យប្រាសលែងនៅស្រុក ?
 ឱ! ដូចអញគិតនេះហើយ ព្រះវេស្សន្តរកូនអញនេះជាអ្នកឥតទោស
 ប៉ុន្តែជាអ្នកមានអធ្យាស្រ័យអាណ័យ ចង់តែឲ្យទានពុំចេះមានកំណាញ់
 ទ្រព្យអ្វីឡើយ ។ ឱ!បាវេស្សន្តរកូនអញនេះ ជាអ្នកមានយសបរិវារ
 ពូជ្យប្រាកដសព្វប្រទេសនានា សឹងនាំដង្ហាយមកថ្វាយជាច្រើន ។ ឱ!
 បាវេស្សន្តរអើយ បាជាអ្នកឥតទោស ហេតុអ្វីក៏អ្នកស្រីពិរាស្ត្រផងទាំង
 ឡាយ មកបំបរបង់ចេញពីស្រុកនេះ មួយនិសោត បាវេស្សន្តរជាអ្នក
 ឥតទោស ការនៅសព្វថ្ងៃនេះ តែងនឹងបំរើម្តាយឪពុក ទំនុកបំរុងចាស់
 ព្រឹទ្ធាចារ្យ មួយសោត បាវេស្សន្តរជាអ្នកឥតទោសនៅសព្វថ្ងៃនេះ ជា

អ្នកអាស័យចង់ធ្វើប្រយោជន៍ នៃទេវតានិងមហាក្សត្រ ទំនុកបំរុងញាតិ
មិត្តផងទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើប្រយោជន៍ដល់ផែនដីទាំងមូល ចុះហេតុ
អ្វី ក៏អ្នកស្រីពិរាស្ត្រ មកបំបរបង់បាវេស្សន្តរ ចេញពីស្រុកនេះ ?

ឥតិ សា កល្យានំ បរិទេវិត្វា បុត្តញ្ច សុណិសញ្ច
អស្សាសេត្វា រញ្ញោ សន្តិកំ កន្ធា អាហា ។ ហៃសប្បុរសទាំងឡាយ
អើយ រឺព្រះនាងសុបារសុប្បតី ដ៏ជាស្រីប្រកបនូវលក្ខណៈដ៏ប្រសើរ
ព្រះនាងទ្រង់ព្រះកន្សែងរួចហើយ ទ្រង់ក៏ល្ងង់លោមព្រះវេស្សន្តរ នូវ
ព្រះនាងមទ្រី ដ៏ជាព្រះរាជបុត្រីប្រសានោះថា ហៃអ្នកទាំង ២ អម្ចាស់
ម្ចាស់ម្តាយអើយ ម្តាយនឹងទៅកាន់ព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យ ដ៏ជាព្រះវរ
បិតាអ្នកទាំង ២ ហើយម្តាយនឹងស្រដីលោមព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យ កុំឲ្យ
ព្រះអង្គយកពាក្យអ្នកស្រីពិរាស្ត្រជាការនោះឡើយ ។ ហៃសប្បុរសផង
ទាំងឡាយអើយ រឺព្រះនាងសុបារសុប្បតី ល្ងង់លោមព្រះរាជបុត្រាបុត្រី
ទាំង ២ នោះហើយ ពុំយូរឡើយព្រះនាងទៅទូលព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យ
ដោយបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

មធុនីវ បលិតានិ អម្ពាវ បតិតា ឆមា

ឯវំ ហោស្សតិ តេ រដ្ឋំ	បញ្ចាជេន្តិ អនុសកំ ។
ហំសោ និក្ខិណាបត្តោវ	បលូលស្មី អនុទកេ
អបរិដ្ឋោ អមច្ចេហិ	ឯកោ រាជា វិហិយ្យសិ ។
តន្តំ ព្រូមិ មហារាជ	អត្តោ តេ មា ឧបចូតា
មា នំ សិរិទំ វចនា	បញ្ចាជេសិ អនុសកន្តិ ។

បពិត្រព្រះបាទស្រីសញ្ញាយ ដ៏ជាមហាក្សត្រប្រសើរអើយ ចូរអម្ចាស់ស្តាប់ពាក្យអញខ្ញុំដូច្នោះអម្ចាស់អើយ បើឥតនឹងបាវេស្សន្តរ ដ៏ជាព្រះរាជបុត្រនោះហើយ វិរាជ្យសម្បត្តិអម្ចាស់នេះ នឹងអន្តរធាន ហោង ។ ហើយអស់មនុស្សផងទាំងឡាយ ពិតជាមើលងាយដូចឃ្មុំ ឥតមេ ទំនើងសត្វផងទាំងឡាយនឹងមកដីងាយក្តាត់ហោង ។ មួយ សោត បីដូចផ្លែស្វាយទុំ ហើយជ្រុះមកលើក្រឡាមហាប្រីថពីនោះ នឹងជាចំណីនៃសត្វទាំងឡាយ វាដីរាត់រាយខ្ចាត់ខ្ចាយទៅ ។ បពិត្រ អម្ចាស់អើយ វិបាវេស្សន្តរដ៏ជាព្រះរាជបុត្រនេះ ជាអ្នកឥតទោស កំហុស ដ៏មានសំដីនោះពីពោះផ្អែមល្ហែមណាស់កូរ មិនគួរបំបរបង់ គាត់តាមដោយនូវពាក្យអ្នកស្រីពិរាស្ត្រនោះឡើយ ។ មួយសោត

អម្ចាស់អើយ នាសព្វថ្ងៃនេះបីដូចរាជហង្ស ដ៏មីរដេរជាសដោយបរិវារ
 ផងទាំងឡាយនោះ ២ ម៉ឺន កាលណារាជហង្សនោះបាក់ចំអេងរលឹង
 ស្លាប ដួលស្រប៉ាបទៅលើភក់នោះ តើលំបាកម្តេចមិញ? អម្ចាស់
 អើយ! ថាបើព្រះអង្គឥតអំពីបាវេស្សន្តរ ដ៏ជាព្រះរាជបុត្រនោះហើយ
 អម្ចាស់ប្រាកដគង់នៅតែ ១ អង្គឯង នោះសមនឹងស្ងាត់ ឥតអាមាត្យ
 មកគាល់បំរើដល់មួយឡើយ ។ បពិត្រមហារាជអើយ រឺបាវេស្សន្តរ
 ជាអ្នកឥតទោស ពុំគួរនឹងឲ្យឃ្នាតឆ្ងាយអំពីអម្ចាស់នោះទេ, កុំអម្ចាស់
 តាមដោយនូវពាក្យអ្នកស្រីពិរាស្ត្រនោះឡើយ ។

តំ សុត្វា រាជា អាហា ។ ព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យ ទ្រង់ព្រះ
 សណ្តាប់ពាក្យព្រះនាងសុបារសុប្បតីនោះហើយ ទើបមានព្រះបន្ទូល
 ដូច្នោះវិញថា ៖

ធម្មស្សាបចិត្តិ កុម្មី សរីនំ វិនយំ ធនំ
 បញ្ចជេមិ សកំ បុត្តំ ចាលោ មិយតរោ ហិ មេតិ ។

ហែនាងសុបារសុប្បតីអើយ រឺបាវេស្សន្តរនេះ ជាកូនកើតអំពី
 ឧទរពិតនូវដោយធម៌ ប្រាកដជាស្រឡាញ់នៃអ្នកផង ដោយអ្នកផង

សឹងទុកជាត្រើយ ។ នាងឆ្លើយ! បើអញទុកនៅឡើយ ហើយវា
នឹងនាំអាស្រ័យវាស បើអញមិនដោយតាមពាក្យអ្នកស្រីពិរាស្ត្រនោះ
ឃើញជាគេមិនទុកជីវិតអញឡើយ ។

សា តំ សុត្វា បរិទេវមាណា អាហា ។ ហៃសាធុ
សប្បុរសផងទាំងឡាយអើយ វិព្រះនាងសុបារសុប្បត្តិទេវី កាលបើ
បានស្តាប់ព្រះរាជបន្ទូលព្រះបាទស្រីសញ្ញ័យនោះហើយ ព្រះនាងតឹង
រឹងតែព្រះកន្សែងយោបំច្រើនឡើងទៀតថាដូច្នោះ

យស្ស បុព្វេ ធនក្កានិ	កណ៌ិការាវ បុប្ផិតា
យាយន្តមនុយាយន្តិ	សូន្ទេកោវ ភមិស្សតិ ។
យស្ស បុព្វេ ធនក្កានិ	កណ៌ិការាវនានិវ
យាយន្តមនុយាយន្តិ	សូន្ទេកោវ ភមិស្សតិ ។
យស្ស បុព្វេ អនីកានិ	កណ៌ិការាវ បុប្ផិតា
យាយន្តមនុយាយន្តិ	សូន្ទេកោវ ភមិស្សតិ ។
យស្ស បុព្វេ អនីកានិ	កណ៌ិការាវនាន
យាយមន្តមនុយាយន្តិ	សូន្ទេកោវ ភមិស្សតិ ។

ឥន្ទកោបកវណ្ណាកា

យាយន្តមនុយាយន្តិ

យោ បុព្វេ ហត្ថិណ យាតិ

សូដ្ឋ វេស្សន្តរោ រាជា

កងំ ចន្ទនលិត្តង្គោ

ខុរាជិនំ ផរសុញ្ច

កស្មា នាភិហារីយន្តិ

បរិសន្តំ ព្រហ្មារញ្ញំ

កងំ ន ចីរំ ជាវេន្តិ

កងំ កុសមយំ ចីរំ

កាសិយានិ ច ជាវេត្វា

កុសចីរានិ ជាវេន្តិ

វណ្ណាហិ បរិយាយិត្វា

សា កថដ្ឋ អនុច្ចន្តិ

កន្ធារា បណ្ណាកម្ពសា

សូដ្ឋកោវ កមិស្សតិ ។

សិរិកាយ រថេន ច

កងំ កច្ឆតិ បត្តិកោ ។

នច្ចកីតប្បពោធនោ

ខារិកាជញ្ច ហារិតិ ។

កាសា វា អជិណានិ ច

កស្មា ចីរំ ន ពជ្ឈរេ ។

រាជបព្វជិតា ជនា

មទ្ធិ បរិទហោស្សតិ ។

ខោមកោទុម្ពរានិ ច

កងំ មទ្ធិ ករិស្សតិ ។

សិរិកាយ រថេន ច

បងំ កច្ឆតិ បត្តិកា ។

យស្សា មុនុតលា ហត្ថា

ចលនា ច សុខេ បិតា

សា កថជ្ជ អនុច្ចដ្ឋី

បដំ កច្ចតិ បត្តិកា ។

យស្សា មុនុតលា ចានា

ចលនា ច សុខេ បិតា

ចានុកាហិ សុវណ្ណាហិ

បីឡមាណាវ កច្ចតិ ។

សា កថជ្ជ អនុច្ចដ្ឋី

បដំ កច្ចតិ បត្តិកា

យស្ស ឥត្តិសហស្សស្ស

បុរោ កច្ចតិ មាលិនី ។

សា កថជ្ជ អនុច្ចដ្ឋី

វនំ កច្ចតិ ឯកិកា

យា សា សិវាយ សុត្វាន

មុហំ ឧត្តសតេ បុរេ ។

សា កថជ្ជ អនុច្ចដ្ឋី

វនំ កច្ចតិ ភិរុកា

យា សា ឥន្ទសកោត្តស្ស

ឧលុកស្ស បវស្សតោ ។

សុត្វាន ននតោ ភិតា

វារុណីវ បវេធាតិ

សា កថជ្ជ អនុច្ចដ្ឋី

វនំ កច្ចតិ ភិរុកា ។

សកុណី ហតបុត្តាវ

សុញ្ញំ ទិស្វា កុលាវកំ

ចិរំ ទុក្ខេន ឈាយិស្សំ

សុញ្ញំ អាគម្មិមំ បុរំ ។

សកុណី ហតបុត្តាវ

កឹសា បណ្ណា ភវិស្សាមិ

សកុណី ហតបុត្តាវ

តេន តេន បដាវិស្សំ

កុរិ ហតច្ឆាថាវ

ចិរំ ទុក្ខេន ឈាយិស្សំ

កុរិ ហតច្ឆាថាវ

កឹសា បណ្ណា ភវិស្សាមិ

កុរិ ហតច្ឆាថាវ

តេន តេន បដាវិស្សំ

សា នូន ចក្កវក្កិវ

ចិរំ ទុក្ខេន ឈាយិស្សំ

សា នូន ចក្កវក្កិវ

កឹសា បណ្ណា ភវិស្សាមិ

សា នូន ចក្កវក្កិវ

តេន តេន បដាវិស្សំ

សុញ្ញំ ទិសា កុលាវកំ

បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។

សុញ្ញំ ទិសា កុលាវកំ

បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។

សុញ្ញំ ទិសា កុលាវកំ

សុញ្ញំ អាកម្មិមំ បុរំ ។

សុញ្ញំ ទិសា កុលាវកំ

បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។

សុញ្ញំ ទិសា កុលាវកំ

បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។

បល្លលស្មី អនូទកេ

សុញ្ញំ អាកម្មិមំ បុរំ ។

បល្លលស្មី អនូទកេ

បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។

បល្លលស្មី អនូទកេ

បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។

ឯវំ មេ វិលបន្តិយា

រាជបុត្តំ អនុសកំ

បញ្ចាជេសិ ច នំ រជ្ជា

មញ្ញេ ហេស្សាមិ ជីវិតន្តិ ។

បពិត្រព្រះបាទស្រីសញ្ញ័យជាអម្ចាស់ខ្ញុំអើយ! វិបាវេស្សន្តរ
 ដ៏ជាព្រះរាជបុត្រ ទ្រង់មានដំណើរទៅកាន់ឋានឯណានីមួយ សឹងដ៏
 ប្រកបដោយពួកពលសកលយោធា សេនាទាហាន មានទាំងនាយដំរី
 នាយសេះ នាយរទេះ នាយពាជីរាជរថ នាយពលថ្មើរជើងផង
 ទាំងឡាយនោះ សឹងដ៏ប្រកបនូវសំលៀកបំពាក់ មានពណ៌នោះ
 ស្រស់ៗ ផ្សេងៗ ខ្លះស្លៀកស, ខ្លះស្លៀកខ្មៅ, ខ្លះស្លៀកលឿង
 ដ៏មានពណ៌នោះល្អ ដូចខ្នងអណ្តើកមាស ដែលហើរទៅមកក្រោម
 ដើមកណ្តិការ ដ៏មានផ្ការីកស្កុសស្កាយ ។ មួយសោត បាវេស្សន្តរ
 ជាអ្នកតែងស្លៀកនូវសំពត់រត្តកម្ពុល ដ៏មានពណ៌នោះល្អបីដូចផ្កាចារ
 ហើយហែហមអមដោយសងខាង ទៅលេងនាព្រៃឧទ្យាននាកាលមុន
 មិញ ក៏ឥឡូវនេះបាវេស្សន្តរ នឹងទៅត្រមោចតែម្នាក់ឯង ដើរទៅ
 តែជើងទទេ ដោយនូវផ្លូវនោះដូចម្តេចបាន ។

បាវេស្សន្តរអើយ បើនឹងទៅលេងឯណានោះ រមែងតែជិះ

ជំរិះ ជិះសេះ ជិះរាជរថ បរទៅលេងឯព្រៃឧទ្យាន កំសាន្តព្រះទ័យ
នាកាលមុនមិញ ឥឡូវនេះនឹងដើរទៅតែជើងទទេម្នាក់ឯង ដោយ
នូវផ្លូវនោះហោង ។

ឱ! បាវេស្សន្តរអើយ អ្នកធ្លាប់តែងលាប នូវសុគន្ធពិដោរ
ជាដើម គឺលំអិតខ្លឹមច័ន្ទន៍ក្រស្នា ភ្នំពាក់ភ្នំពាក់ ឈ្មុសទេសម្សៅ
ធ្លាប់នៅស្រណុកពុំដែលស្គាល់ទុក្ខ តែងទ្រង់ស្តាប់នូវសូរស័ព្ទភ្លេង
តូប្បតន្ត្រី រហំ ចម្រៀងផងទាំងឡាយ ឥឡូវនេះម្តេចឡើយ ក៏ទៅ
ស្លៀកឯសំពត់សំបកឈើ គឺអ្នកក្រុងនីទៅនូវស្បូវភ្នំឯង ហើយស្តាយ
ឆៀងស្បែកខ្លាឃ្មុំទាំងក្រចក ទ្រង់នូវញើសក្អែល ចូលទៅក្នុងអំឡុង
ព្រៃធំនោះតែម្នាក់ឯង ។

ឱ! អញអើយ បើដូចជាអញគិតនេះហើយ នាបីហៅថាជា
កូនស្តេច ដែលគេបំបរបង់ចេញពីស្រុក ទៅនៅនាព្រៃនោះ ទោះ
ធ្លាប់តែស្លៀកសំពត់កាសិកពស្រ្ត កោទុម្ភរពស្រ្ត ខោមពស្រ្ត ធ្លាប់នៅ
ស្រណុកយ៉ាងណា ក៏ឥឡូវនេះនឹងទៅនៅជាទុក្ខនាក្នុងព្រៃនោះហោង។

ឱ! ដូចអញគិតនេះហើយ រឺនាងមទ្រី ធ្លាប់តែនៅស្រណុក

ឥឡូវនេះ ក៏វែងទ្រង់នូវសំពត់កោសិកពស្រ្ត កោទុម្ពពស្រ្ត ខោម
ពស្រ្ត ម្តេចឡើយក៏នឹងទៅស្លៀក ឯសំពត់សំបក់ឈើ គិតដ៏អ្នក
ក្រងនីទៅនូវស្បូវភ្នាំង ហើយទៅនៅនាក្នុងព្រៃនោះបាន ។

ឱ! ដូចអញគិតនេះហើយ រឺនាងមទ្រី ថាបើនឹងទៅ
ប្រពាតក្រសាលឯណា ។ ក្តី ធ្លាប់វែងជិះលើគ្រែស្តែង ជិះរាជរថ
ឥឡូវនេះ ម្តេចឡើយ ក៏នឹងទៅតែជើងទទេ ដោយផ្លូវនោះបាន ។

ឱ! ដូចអញគិតនេះហើយ រឺនាងមទ្រី មានចង្កេះរៀវក្លៀវក្លំ
សមនូវជើងដៃនោះទន់ល្ងន់ល្ងាស ធ្លាប់តែនៅស្រណុក ពុំដែល
ប្រសព្វនូវទុក្ខសោកទាំងអម្បាលនោះឡើយ ឥឡូវនេះនាងនឹងទៅតែ
ជើងទទេ ឥតព្រះសុពណ៍បាទុក គ្រាន់នឹងជាទ្រនាប់ពូជព្រះបាទនោះ
ក៏នឹងដើរទៅឆ្ងាយពុំបានឡើយ ។

បពិត្រព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យអើយ! រឺនាងមទ្រី ថាបើនឹងនាង
យាងទៅទីឯណា ។ នោះ មានស្រីព្រះស្នំ ១ ពាន់ដើរនាំមុខ ១ ពាន់
ដើរក្រោយ អម្ចាស់អើយ រឺនាងមទ្រីធ្លាប់នៅស្រណុកជាមួយនឹងរាជ
បរិវារដូច្នោះ ឥឡូវនេះម្តេចឡើយ នាងនឹងដើរទៅតែជើងទទេ តែម្នាក់

ឯងនៅក្នុងព្រៃនោះបាន ។

បពិត្រព្រះបាទស្រីសញ្ញាយអើយ! វិនាងមទ្រី សព្វថ្ងៃនេះ
នាងធ្លាប់តែនៅក្នុងព្រះរាជមន្ទីរ គ្រាន់ឮសម្រែកចចក តុកកែ ឆ្កែព្រៃក្តី
មៀមមុំ ទីទុយ ខ្លែងខ្មោចក្តី សឹងដ៏មានខ្លួននោះញ័រចំប្រប់ បីដូច
មត់បញ្ជាន់រូប ឥឡូវនេះម្តេចឡើយ នឹងទៅតែម្នាក់ឯង នៅនាព្រៃ
ទុគ៌ម ជ្រងំស្ងាត់នោះបាន ។

បពិត្រព្រះបាទស្រីសញ្ញាយអើយ! មេបក្សីទាំងឡាយក្រវើន
តែរកចំណីនៅឯព្រៃឆ្ងាយ លះបង់កូនតូចនៅអាយ នាកន្សោម
សំបុកនោះ អ្នកថ្មើរព្រៃផងទាំងឡាយ គេសម្លាប់កូននោះបង់ហើយ
រឺមេបក្សីយល់កន្សោមសំបុក ស្ងាត់បាត់កូននោះហើយ ជាទុក្ខច្រើន
ក្រែម្តេចមិញ ។ រីឯអញខ្ញុំសោត ក៏នឹងកើតទុក្ខក្រៀមក្រំ យល់តែ
ព្រះមន្ទីរនេះ សូន្យស្ងាត់បាត់កូនសម្លាញ់ ហើយក៏នឹងជាទុក្ខដូច្នោះ
ហោង ។ មួយសោត បីដូចមេសត្វករិក តែងនឹងហើរកចំណី
ចេញទៅព្រៃឆ្ងាយ គេយកកូនឯអាយ ហើយមកយល់តែកន្សោម
សំបុកដ៏ស្ងាត់នោះ ជាទុក្ខច្រើនក្រែម្តេចមិញ ឯអញខ្ញុំសោតមកយល់

តែព្រះរាជមន្ទីរ នោះសូន្យស្ងាត់បាត់កូនសម្លាញ់ទាំង ២ នឹងជាទុក្ខ
 ដូច្នោះហោង ។ មួយនីសោត បីដូចមេសត្វប្រវឹក តែងហើរទៅ
 រកចំណីនៅព្រៃឆ្ងាយ គេយកពងឯងអាយ ត្រឡប់មកយល់តែកន្សោម
 សំបុក រកពង រកកូនមិញសូន្យស្ងាត់ បាត់ពុំឃើញសោះឡើយ
 រឺមេសត្វនោះ ជាទុក្ខបម្រះននៀលនៅលើកន្សោម សំបុកនោះម្តេច
 មិញ ។ រឺអញខ្ញុំសោត នឹងយល់តែព្រះរាជមន្ទីរនោះ សូន្យស្ងាត់
 បាត់កូនសម្លាញ់ទាំង ២ ក៏នឹងជាទុក្ខនៅក្នុងព្រះរាជមន្ទីរ បីដូច្នោះ
 ហោង ។ មួយនីសោត រឺមេសត្វចាក្រពាក់ មេអក មេទុង មេហាង្ស
 មេក្រៀលក្តី កាលណាបើបាក់ចំអេងរលឹងស្លាប ដួលស្រប៉ាបនៅលើ
 ភក់ តែងលំបាកតែម្នាក់ឯងម្តេចមិញ អញខ្ញុំសោត ក៏ជាទុក្ខតែម្នាក់ឯង
 នៅក្នុងព្រះរាជមន្ទីរ មានឧបមាបីដូច្នោះហោង ។

ហៃសាធុសប្បុរសផងទាំងឡាយអើយ រឺព្រះនាងសុបារ-
 សុប្បតីទេវី ទ្រង់ព្រះកន្សែងរៀបរាប់ដូច្នោះទៀតថា ហេតុអ្វីអើយ ក៏
 គេមកបំបរបង់បាវេស្សន្តរ ដ៏ជាអ្នកឥតទោស ដោយនូវពាក្យអ្នកស្រី
 ពិរាស្ត្រនេះ ។ ឱ! ដូចអញគិតនេះហើយ ថាបើឥតនឹងបាវេស្សន្តរ

ហើយ សមជីវិតអញក្ស័យមែនហោង ។

ហែសាធុជនផងទាំងឡាយអើយ កាលណាព្រះនាងសុប្បារ
សុប្បតីទេវី ទ្រង់ព្រះកន្សែងយោបំដូច្នោះហើយ ក្សិណនោះ រឺអស់
ស្រីព្រះស្នំក្រមការ បរិវារ បំរើទាំងអម្បាលម៉ាន នៅក្នុងព្រះរាជមន្ទីរ
នោះក្តី នៅក្រៅព្រះរាជមន្ទីរព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរនោះក្តី កាលណា
បើពួសពួយោបំនៃព្រះនាងសុប្បារសុប្បតី ទ្រង់ព្រះកន្សែងហើយ រឺ
អស់ស្រីស្នំទាំងអម្បាលនោះ សឹងមកជំនុំព្រមនឹងគ្នាហើយ សឹងដំ
លើកដៃដាក់លើត្បូង ដៃមួយគក់ទ្រូង ទូញយំសោកស្រណោះ
អាឡោះអាល័យ ក្សត្រថ្លៃទាំង ២ ព្រះអង្គនោះ ពុំអាចនឹងទប់ទល់
តម្កល់អាត្មាភាពបានឡើយ សឹងដំមានខ្លួនញ័រចំប្រប់ សន្លប់ដួលទៅ
នៅនាព្រះរាជមន្ទីរ បីដូចព្រៃសាលវ័ន ដួលទៅដោយអំណាចខ្យល់
បក់បំភ្លុកដូច្នោះហោង ។

តមត្តំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា ។ រឺអាថិធម៌ឯណាពុំ
ទាន់ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបាន
ត្រាស់ហើយ ព្រះអង្គឈ្នះមារ ស្តេចមានព្រះបន្ទូលសូត្រសា នូវបាទ
គាថាទាំងឡាយ ដូច្នោះថា ៖

តស្សា លាលបិតំ សុត្វា

ពាហា បក្កយ្ហ បក្កន្ទំ

សាលាវ សម្បមទ្ធិតា

សេន្តិ បុត្តា ច ទារា ច

ឌីរោធា ច កុមារា ច

ពាហា បក្កយ្ហ បក្កន្ទំ

ហត្ថារោហា អនីកដ្ឋា

ពាហា បក្កយ្ហ បក្កន្ទំ

តតោ រត្យា វិសេនេ

អថ វេស្សន្តរោ វាជា

វត្តានិ វត្តកាមាណំ

កោជនំ កោជនត្តីនំ

មា ច កិញ្ចំ វនិព្វកេ

តប្បេថ អន្តចានេន

សព្វា អន្តេបុរេ អហុ

សិរិកញ្ញា សមាភតា ។

មាលុតេន បមទ្ធិតា

វេស្សន្តរនិវេសនេ ។

វេសិយាទា ច ព្រាហ្មណា

វេស្សន្តរនិវេសនេ ។

រថិកា បត្តិការកា

វេស្សន្តរនិវេសនេ ។

សុរិយស្សក្កមនំ បតិ

ទានំ ទាតុំ ឧចាកមិ ។

សោណ្ណានំ ទេថ វារុណំ

សម្មទេវ បវេច្ឆថ ។

ហោបយិត្ត ឥទាកតេ

កច្ឆន្ត បដិប្បដិតា ។

តេ សុ មត្តា កិលន្តារ

និក្ខមន្តេ មហារាជេ

អច្ឆេច្ចំ វត ភោ វុក្ខំ

យថា វេស្សន្តំ វជ្ជា

អច្ឆេច្ចំ វត ភោ វុក្ខំ

យថា វេស្សន្តំ វជ្ជា

អច្ឆេច្ចំ វត ភោ វុក្ខំ

យថា វេស្សន្តំ វជ្ជា

អច្ឆេច្ចំ វត ភោ វុក្ខំ

យថា វេស្សន្តំ វជ្ជា

យេ វុឡា យេ ច ទហារា

ពាហា បក្កយ្ហ បក្កន្តំ

និក្ខមន្តេ មហារាជេ

អតិយក្ខា វេស្សរា

សម្បតន្តិ វណិព្វកា

សិរីនំ វជ្ជវឡនេ ។

នាណសលទទំ ទុមំ

បព្វាជេន្តិ អទ្ធិសកំ ។

នាណសលទទំ ទុមំ

បព្វាជេន្តិ អទ្ធិសកំ ។

សព្វកាមទទំ ទុមំ

បព្វាជេន្តិ អទ្ធិសកំ ។

សព្វកាមរសាហារំ

បព្វាជេន្តិ អទ្ធិសកំ ។

យេ ច មជ្ឈិមចោរិសោ

សិរីនំ វជ្ជវឡនេ ។

ឥត្តាការា ច រាជិនោ

ពាហា បក្កយ្ហ បក្កន្តំ

និក្ខមន្តេ មហារាជេ សិរីនំ រដ្ឋវង្សនេ ។

ចិយោបិ តត្ថ បក្កន្តំ យា តម្ហិ នតវេ អហុ

និក្ខមន្តេ មហារាជេ សិរីនំ រដ្ឋវង្សនេ ។

យេ ព្រាហ្មណា យេ ច សមណា អញ្ញោ វាបិ វេនិព្វកា

ពាហា បក្កយ្ហ បក្កន្តំ អធម្មោ កិរ កោ ឥតិ ។

យថា វេស្សន្តរោ រាជា យជមាណោ សកេ បុរេ

សិរីនំ វេនត្ថេន សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋតិ ។

សត្ត ហត្ថិសតេ នត្វា សព្វាលង្ក្រវក្ខសិតេ

សុវណ្ណកិច្ចេ មាតង្កេ ហោមកប្បនីវាសសេ ។

អារុទ្យេ កាមណីយេភិ តោមវង្ក្រសចាលិភិ

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋតិ ។

សត្ត អស្សសតេ នត្វា សព្វាលង្ក្រវក្ខសិតេ

អាជានិយេវ ជាតិយា សិទ្ធវេ សីយវាហានេ ។

អារុទ្យោ តាមណីយេភិ

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា

សត្ត វេសតេ ទត្វា

ទីមេ អថោបិ វេយ្យក្យេ

អារុទ្យោ តាមណីយេភិ

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា

សត្ត ឥត្ថិសតេ ទត្វា

សន្ទទ្ធា និក្ខរជ្ជហិ

បីតាលង្គរា បីតវសនា

អាណ្យារប្បមុខា ហសុលា

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា

សត្ត ធនុសតេ ទត្វា

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា

សត្ត ទាសីសតេ ទត្វា

ឥន្ទិយាចាបជារិភិ

សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋតិ ។

សន្ទទ្ធវេ ឧស្សិតទ្ធវេ

សព្វាលង្ការក្ខសិតេ ។

ចាបហត្ថេហិ ចម្មិភិ

សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋតិ ។

ឯកមេកា វេថ បិតា

សុវណ្ណេហិ អលង្កតា

បីតាករណក្ខសិតា

សុសញ្ញា តនុមជ្ឈិមា

សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋតិ ។

សព្វា កំសុបជារិណោ

សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋតិ ។

សត្ត ទាសសតានិ ច

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា

សម្មា រដ្ឋា និរុទ្ធាតិ ។

ហត្ថិ អស្សេ រថេ ទត្វា

នារិយោ ច អលន្ត្តតា

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា

សម្មា រដ្ឋា និរុទ្ធាតិ ។

តទាសិ យំ ភីសនកំ

តទាសិ លោមហំសនំ

មហាទានេ បទិន្ទម្ហិ

មេទនី សមកម្សថ ។

តទាសិ យំ ភីសនកំ

តទាសិ លោមហំសនំ

យំ បញ្ចលីកតោ រាជា

សម្មា រដ្ឋា នរុទ្ធាតិ ។

ហៃភិក្ខុផងទាំងឡាយអើយ រឺអស់អ្នកទាំងអម្បាលណោះ

ដែលមាននៅក្នុងកំឡុងព្រះនគរនោះក្តី ទោះស្រីស្នំក្រមការ អ្នកបំរើ
នោះក្តី ទោះកូនអាមាត្យក្តី ទោះជាព្រះរាជបុត្រក្តី ទោះអ្នកឈ្នួញដូញ
ប្រៃក្តី ទោះព្រាហ្មណ៍ព្រឹទ្ធ បណ្ឌិតករី អ្នកប្រាជ្ញក្តី មិនប៉ុន្តែម្ល៉ោះឡើយ
ទោះនាយដំរី នាយរទេះ នាយពាជី នាយរាជរថ នាយពលថ្មើរជើងក្តី
ទោះអ្នកស្រុកក្រៅលំនៅជនបទផងទាំងឡាយក្តី រឺអ្នកទាំងអម្បាល
ណោះ កាលណាបើឮសព្វយោបំ សម្លេងទ្រង់ព្រះកន្សែង នៃព្រះនាង
សុបារសុប្បតីទេវីហើយ ក៏ពុំអាចដើម្បីទប់ទល់ តម្កល់អាត្មាភាពនោះ

បានឡើយ សឹងដំលើកដៃដាក់លើត្បូង ដៃមួយគក់ទ្រូងទូញយំ ដ៏មាន
សំពូសម្លងនោះមហិមាក្រៃពេក មុខគួរឲ្យខ្លាច មានព្វដ៏ស្រុកជេតុតត្តរ
នគរនោះហោង ។

ហែសាធុសប្បុរសផងទាំងឡាយឆ្លើយ អណ្តាប់នោះ ព្រះ
អាទិត្យរះភ្លឺឡើងហើយក្នុង ព្រះមហាសត្វស្តេចដោះឡើងកក់ជម្រះ
ព្រះកាយស្រង់ស្រេចហើយ ទ្រង់នូវគ្រឿងប្រដាប់សព្វប្រការ ហើយ
ស្តេចសោយភោជនាហារ ដ៏មានរសពិសាផ្សេងៗ ទើបស្តេចលីលា
ទៅកាន់សាលាទានមួយអន្លើ នឹងអាមាត្យផងទាំងឡាយជាបរិវារ
ស្តេចមានព្រះចំណង់ចង់ឲ្យសត្វសតិកមហាទាន ។

ភិក្ខុអើយ នាកាលបើអំណើះ ដំណើរព្រះអាទិត្យរះឡើង
ហើយនោះ ក្សិណនោះព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ដ៏ជាក្សត្រដ៏ប្រសើរ
ស្តេចទៅកាន់សាលាទានមួយអន្លើ នឹងអស់អាមាត្យទាំង ៦ ម៉ឺនក្នុង
ទ្រង់ឲ្យរណ្តាប់ទាន នឹងឲ្យស្នូមយាចកផងទាំងឡាយដូច្នោះថា «ហែ
អាមាត្យអើយ ថាបើស្នូមឯណាមួយ វាមកសាលាទាននេះហើយ
បើវាចង់បានសំពត់ ក៏ចូរប្រស្តែងរណ្តាប់សំពត់ឲ្យជាទានស្នូមនោះ

ហោង ។ បើសូមឯណាមួយ វាចង់ហូបបាយក្តី ចូរប្រស្នែងរណ្តាប់
បាយ ឲ្យសូមនោះហូបឲ្យឆ្អែត ហើយឲ្យទានតាមចំណង់ចិត្តសូម
នោះហោង» ។

ហែសប្បុរសផងទាំងឡាយអើយ វិព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ
ដ៏ជាក្សត្រប្រសើរ តែងទ្រង់ចម្រើនអ្នកស្រុកស្រីពិរាស្ត្រ ។ ស្តេចឲ្យ
ទានស្រេច ព្រះអង្គនឹងចេញទៅពីស្រុកជេតុត្តរនគរ កាលឯណាកូរ
ឯសូមផងទាំងឡាយមកទទួលយកព្រះរាជទានហើយ ក៏បបួលគ្នាមក
ឈរជាចំពូកៗ ហើយស្រដីដូច្នោះថា ៖

កោឡោ ម្ចាស់គ្នាយើងទាំងឡាយអើយ វិព្រះបាទស្រី
វេស្សន្តរនេះ ជាពំនាក់អស់សូមផងទាំងឡាយ ឧបមាបីដូចអ្វីថា,
ឧបមាបីដូចដើមឈើណាមួយមានផ្លែផ្កា ដ៏ជាពំនាក់នៃសត្វផងទាំង
ឡាយ វាហើរមកពីចម្ងាយ វាយ្យានបាយចំណី ក៏ចង់បរិភោគឲ្យ
ទាល់តែឆ្អែត ។

ឱ ! ព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរអើយ ព្រះអង្គហោងជាអ្នកឥត
ទោស ហេតុអ្វីអើយ ក៏អ្នកស្រីពិរាស្ត្រ មកបំបរបង់ព្រះអង្គឲ្យខ្ចាយ

ចេញពីស្រុកដូច្នោះ ។

កោឡោ ម្ចាស់គ្នាយើងទាំងឡាយអើយ រឺអ្នកស្រីពិរាស្ត្រ
នេះ ឧបមាបីដូចអ្នកកន្ត្រៃសឫស្សា មកកាប់ដើមឈើសឹងដ៏មានផ្លែផ្កា
សឹងជាទីពំនាក់នៃសត្វផងទាំងឡាយនោះ ឲ្យអន្តរាយ ពុំឲ្យសត្វផង
ទាំងឡាយនេះពឹងបានឡើយ ។ ឱ! ព្រះវេស្សន្តរជាអ្នកឥតទោស
ជាពំនាក់នៃស្នូមផងទាំងឡាយ ទោះស្នូមឯណានឹងប្រាថ្នាអ្វីៗ ក៏
ទ្រង់ឥតទើសទំលសល់ក្រអឺឡើយ ។

ឱ ! អ្នកទាំងឡាយអើយ ទោះអ្នកឯណាមួយ ទោះក្មេង
ពាលកណ្តាលចាស់នោះ តែបានមកដល់ហើយ មានប្រាថ្នាត្រង់
ឯណាមិញ សឹងបានដូចបំណងត្រង់ណោះហោង ។ ឱ ! អ្នកទាំង
ឡាយអើយ អំពីថ្ងៃនេះទៅហើយ រឺស្នូមផងទាំងឡាយ ឥតបីពំនាក់
ឡើយ ។ រឺសំព្វយោបំនេះ មិនប៉ុន្តែស្នូមនោះឡើយ ទោះអ្នកផ្ទួល
មេមត់ក្តី ទោះអ្នកក្រៅលំនៅជនបទក្តី អ្នកចេះរក្សាភូមិផ្ទៃក្រោមក្តី អ្នក
ថែទាំចាំឃ្នាំងចាំរាំងក្តី ព្រះរាជមន្ទីរក្តី ទោះស្រីព្រះស្នំក្រមការ អ្នក
បំរើក្តី ទោះព្រាហ្មណ៍ព្រឹទ្ធ បណ្ឌិតកវីក្តី រឺអស់អ្នកអម្បាលណោះ សឹង

មកជំនុំគ្នា សឹងលើកដៃដាក់លើត្បូង ដៃមួយគក់ទ្រូងទូញយំ សឹង
 ឮសំព្វយោបំយំនោះច្រើនមហិមាថា “ឱ!អ្នកទាំងឡាយអើយ រឺអ្នក
 ស្រីពិរាស្ត្រផងទាំងឡាយនេះ ហៅថាជាអ្នកឥតធម៌ពិតហោង” ។
 ម្តេចឡើយក៏មកបំបរបង់ ព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ជាអ្នកឥតទោស
 ឲ្យប្រាសនិរាសចេញពីស្រុកដូច្នោះ ។

ឱ ! ព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរក្សត្រច្ឆៃប្រសើរ នៃយើងខ្ញុំ
 ទាំងឡាយអើយ ឥឡូវនេះព្រះអង្គនៅតែឲ្យទាន ហើយស្តេចនឹងចេញ
 ទៅពីស្រុកនេះ ដោយនូវពាក្យអ្នកស្រីពិរាស្ត្រគេបំបរបង់នោះហោង ។

រឺព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ដ៏ក្សត្រប្រសើរនោះ ស្តេចឲ្យទាន
 មានដំរីនោះ ៧០០ រយ រឺដំរីនោះសោត សឹងប្រដាប់នីទៅនូវខ្សែ
 ក្រពាត់លំយ៉ាង សំអាងមុខ ស្រោមភ្នកសឹងដ៏មាន ដ៏មានកម្រាល
 លើខ្នងនោះសោត ដ៏ល្អនីទៅនូវកែវសព្វពិធរ័ត្ន រឺទម័ក នោះសោត
 សឹងដ៏ពាក់នីទៅនូវម្លូកមាស ខោស្នាប់ភ្លៅ ក្រោះក្រាយ រាយផ្កាយ
 មាសទាំងពួង ដ៏មានដៃកាន់នីទៅនូវកង្វេរមាស ហើយឲ្យឡើងជិះ
 ព្រមគ្នា ទើបស្តេចលើកឲ្យទៅជាទាន ហើយស្តេចចេញទៅដោយនូវ

ពាក្យអ្នកស្រីពិរាស្ត្រនោះហោង ។

វីព្រះមហាក្សត្រ ព្រះអង្គឲ្យសេះ ៧០០ វីសេះនោះសោត
ប្រដាប់នូវគ្រឿងទាំងពួង សឹងជាសេះអាជានេយ្យប្រសើរ សឹងកើត
អំពីសិន្ធុវៈប្រទេស មានកម្លាំងនោះស្មើខ្យល់ វីទម័កសេះនោះសោត
មានក្បាលពាក់មួក ដ៏មានដៃកាន់រំពាត់ផ្តៅ កៅទ័ណ្ឌ ហើយឡើង
ជិះព្រមគ្នាហើយ ស្តេចលើកឲ្យទៅ ជាទានស្រេចបរិបូណ៌ពុំយូរឡើយ
ទើបស្តេចចេញទៅដោយនូវពាក្យអ្នកស្រីពិរាស្ត្រនោះហោង ។

ព្រះមហាក្សត្រព្រះអង្គឲ្យទានជាវាជរថ ៧០០ ដ៏ប្រដាប់នូវ
កម្រាលចៀមចំ ព្រៃព្រំដេរដាស ពាសពេញ នីទៅនូវស្បែកខ្លាឃ្មុំ
ស្បែករាជសីហ៍ សំយាកទាំងសងខាង វីទ្រពងនោះសោតសឹង
បណ្តាញមាស ហើយមានចងចង្រ្កង់នាគ ប្រដាប់នូវត្បូងនោះសោត
សឹងមាស វីនាយវាជរថនោះសោត ដ៏ប្រដាប់នូវគ្រឿងផ្ទឹមអម្ពរ ដ៏
មានដៃកាន់នូវគ្រឿងផ្ទូសលោហ៍ ក្បាលពាក់មួកហើយឡើងជិះព្រម
គ្នា ស្តេចលើកឲ្យជាទានស្រេចហើយ ស្តេចចេញទៅដោយនូវពាក្យ
អ្នកពិរាស្ត្រដែលគេបំបរបង់នោះហោង ។ ស្តេចឲ្យជាទានស្រីព្រះស្នំ

នោះ ៧០០ វីស្រីព្រះស្នំទាំងនោះសោត ឲ្យជិះលើរាជរថមួយៗ គ្រប់
 រាជរថ វីស្រីព្រះស្នំអស់នោះសឹងដ៏មានរូបនោះល្អ ប្រដាប់ដោយនី
 ទៅនូវមកុដអាវាម សឹងដ៏ទ្រង់នីទៅនូវគ្រឿងអម្ពរ រំលេចរចនាសឹង
 មាស សឹងដ៏មានចង្កេះរៀវក្លៀវក្លំ សមនូវបង្កុយនោះរាបសុភាពមាន
 មាត់នោះញញឹមប្រិមប្រិយ ហើយបើនឹងហាស្រដីវិស័យស្រីទេពអប្សរ
 នៅនាត្រៃត្រិះង្សស្និត មុខគួរតែចាំបំរើព្រះមហាក្សត្រនោះហោង ។

ហែសប្បុរសជនផងទាំងឡាយអើយ មិនប៉ុន្តែម៉្លោះឡើយ
 ព្រះអង្គឲ្យទានខ្ញុំស្រីនោះ ៧០០ ខ្ញុំប្រុសនោះ ៧០០, ព្រះអង្គឲ្យទាន
 គោបាព្រោះនោះ ៧០០ មេគោឆ្នាត់នោះ ៧០០ នូវអាងតែងរង
 ក្បឹរសឹងមាសនោះ ៧០០ ។ ស្រេចហើយទើបព្រះអង្គស្តេចចេញទៅ
 ដោយនូវពាក្យអ្នកស្រីពិរាស្ត្រនោះហោង ។

ហែសាធុសប្បុរសផងទាំងឡាយអើយ វីព្រះពោធិសត្វ ព្រះ
 អង្គឲ្យទានស្រេចហើយ ព្រះអង្គប្រាថ្នាយកប្រាជ្ញាសព្វេដ្ឋតាញាណ
 ទុកជាចំណងកាលណាមិញ វីពន្លឹកសំព្វអស្ចារ្យមហិមាក្រៃពេក ក៏
 កក្រើករំពើកទៅដល់អស់ទេពនិករអមរផង ដ៏មានខ្លួនញ័រចំប្រប់ ព្រី

ព្រួចអស់លោមា កើតមាននៅនាជេតុត្តរនគរ ព្រះកាលណោះហោង ។

តទា បន ទេវតា ជម្ពូទីបតលេ រាជ្ជនំ វេស្សន្តរោ
រាជា ខត្តិយកញ្ញាទិកំ មហាទានំ ទេតីតិ អាពេចយីសុ ។

ហែសាធុសប្បុរសផងទាំងឡាយអើយ នាកាលព្រះមហាក្សត្រអ្នកឲ្យសត្តសតកមហាទាននោះ ទោះបីទេវតានៅនាឆកាមាវចរសួគ៌នាយក្តី ទោះបីទេវតាបិតនៅជម្ពូទីបផ្ទៃក្រោមនោះក្តី សឹងមកជ្រោមជ្រែងជួយបំពេញទាន នៃព្រះបរមពោធិសត្វ រឺអស់ទេវតាទាំងនោះ ទៅស្រដីយោសនា ប្រាប់អស់ព្រះមហាក្សត្រនៅនាជម្ពូទីបនោះថា កោឡោ ម្ចាស់អស់ស្តេចផងទាំងឡាយអើយ ឥឡូវនេះព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ព្រះអង្គឲ្យសត្តសតកមហាទាន ប្រដាប់នូវស្រីស្នំក្រមការនោះល្អៗ, សូមអញ្ជើញអ្នកទៅទទួលយកទាន នៃព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរនោះហោង។

ហែអស់សប្បុរសផងទាំងឡាយអើយ ហេតុតែអានុភាពទេវតាយោសនានោះកូរ អស់ស្តេចផងទាំងឡាយ ក៏មកទទួលយកស្រីកញ្ញាអំពីព្រះមហាក្សត្រ ដែលឲ្យជាទាននោះ នាំទៅកាន់ឋាន

លំនៅអាត្មាទី១ទេ ទៅហោង ។ បពិត្រអើយ វិអស់អ្នកផងទាំង
 ពួងអម្បាលម៉ាន នៅនាដេតុត្តរនគរនោះ ទោះស្តេចក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី
 ឈ្មួញក្តី អស់អ្នកទាំងអម្បាលនោះ សឹងមកទទួលយកទាននោះ
 ថាដូច្នោះ បពិត្រព្រះវេស្សន្តរអើយ វិអស់អ្នកស្រីពិរាស្ត្រផងទាំងឡាយ
 គេបំបរបង់អម្ចាស់ បទតែឲ្យទាននេះឯង ក៏អម្ចាស់រឹងជាឲ្យទាន
 មួយសាសោតហោង ។

កាលណាព្រះអង្គឲ្យទានស្រេចហើយ លុះថ្ងៃល្ងាចស្តេច
 ចូលទៅនាព្រះរាជមន្ទីរព្រះអង្គហើយ ព្រះអង្គទ្រង់ចិន្តាថា «នៅថ្ងៃ
 ស្អែកនេះឯង អញនឹងទៅថ្វាយបង្គំលា ព្រះវរមាតាបិតាអញ» ។

បុណ្យសេ មហាសត្តោ ។ វិព្រះមហាសត្វ លុះព្រឹកឡើង
 ស្តេចឡើងគង់លើរាជរថ គិតដ៏អ្នកប្រដាប់ដ៏ប្រសើរ ក្សិណនោះ
 សម្តេចព្រះរាជមន្ត្រី ទ្រង់ពព្រះរាជកុមារទាំង ២ ទៅគង់លើរាជរថ
 ដើម្បីនឹងស្តេចទៅកាន់មេក្មេក បាក្មេក សូមឲ្យអ្នកអនុញ្ញាតឲ្យដំណើរ
 ទៅនឹងព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរនោះហោង ។

មហាសត្តោ បិតរំ វដ្ឋិត្វា អត្តនោ កមណារំ កថេសិ ។

វិព្រះមហាសត្វ ស្តេចថ្វាយបង្គំលាព្រះវររាជមាតាបិតា ក្រាបទូល
ដោយដំណើរស្តេចទៅនោះហោង ។

តមត្តំ បកាសន្តោ សត្តា អាហា ។ វីអាថិធម៌ឯណា
ពុំទាន់ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបាន
ត្រាស់ហើយ ព្រះអង្គឈ្នះនូវមារាធិរាជ អាចមានព្រះបន្ទូលនូវបាទ
ព្រះគាថាដូច្នោះថា ៖

អាមន្តយិត្ត រាជានំ	សញ្ញាយំ ធម្មិតំ វរំ
អរុទ្ធសិ មំ ទេវ	វង្គំ កច្ឆាមិ បព្វតំ ។
យេ ហិ កេចិ មហារាជ	ភូតា យេ ច ភវិស្សរេ
អតិត្តាយេវ កាមេហិ	កច្ឆន្តិ យមសាធនំ ។
សោហំ សកេ អភិសសី	យជមាទោ សកេ បុរេ
សវីនំ វចនត្តេន	សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋហំ ។

អយន្តំ បដិសេវិស្សំ
រទេ វាឡមិតាកិល្លោ ខត្តដីបិដិសេវិតេ

អហំ បុញ្ញាទិ ករោមិ

តុម្ភេ បដ្ឋមិ សីទជាតិ ។

ភិក្ខុអើយ វិព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ កាលណាស្តេចនឹងចេញ
ពីជេតុត្តរនគរនោះ ព្រះអង្គក្រាបទូលព្រះបាទស្រីសញ្ញ័យ ដែល
ព្រះអង្គតែងសោយរាជ្យ បិតនៅដោយគន្លងធម៌ដ៏ប្រសើរថា បពិត្រ
ព្រះសម្មតិទេពក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ ព្រះអង្គបំបរបង់អញខ្ញុំចេញ ក៏
អញខ្ញុំនឹងចេញទៅសាងព្រះផ្នួស បូសនៅនាភ្នំវង្កតបពិត្រនោះឯង
ហោង ។ បពិត្រព្រះមហារាជ ដ៏ជាស្តេចធំប្រសើរអើយ បើអ្នកឯណា
មួយកើតឡើងព្រះលោកនេះ ចំពាក់នឹងកាមគុណហើយ ក៏អ្នកនោះ
ឯង នឹងលុះក្នុងចំណងព្រះយមរាជមិនខាន ។ អញខ្ញុំនឹងទៅទូន្មាន
អាត្មាខ្ញុំឯង ហើយនឹងសាងព្រះផ្នួសចំរើនមេត្តាភារនា នោះនាភ្នំវង្កត
បពិត្រ ដោយហេតុអ្នកស្រីពិរាស្ត្រ គេបំបរបង់អញខ្ញុំហោង ។ បពិត្រ
ព្រះមហាក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ អញខ្ញុំនឹងនៅនាព្រៃនោះមួយអន្លើនឹង
ម្រឹគពាឡសាហារជាដើមគឺ រាជសីហ៍ ជំរីព្រៃ ខ្លាធំ ខ្លាដំបងផង
អញខ្ញុំនឹងសូត្រមន្តចំរើនភារនា នៅនាព្រៃនោះ ។ បពិត្រព្រះជនក
អើយ សូមឲ្យព្រះអម្ចាស់គង់នៅនារាជ្យសម្បត្តិ ជាសុខសប្បាយ

ទៅហោង ។

ឥតិ មហាសត្តោ ឥមាហិ ចត្វាហិ កាថាហិ បិត្រា សន្ធិ
កថេត្វា មាតុ សន្តិកំ កន្ធា វន្តិត្វា បព្វជ្ជំ អនុជាណាបេន្តោ ។
ព្រះមហាសត្វទូលព្រះវរបិតា ដោយនូវព្រះគាថា ៤ ព្រះគាថានោះ
ហើយ ស្តេចក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំលា ទៅកាន់សំណាក់ព្រះនាងសុបាវ
សុប្បតី ដ៏ជាព្រះវរមាតា ដើម្បីនឹងសូមទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លូវនៃអាត្មា
ដោយក្រាបទូលសូត្រនូវបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

អនុជាណាហិ មំ អម្ម បព្វជ្ជា មម រុច្ចតិ
សោហំ សកេ អភិសសី យជមាណោ សកេ បុរេ
សិរីនំ វចនត្ថេន សម្មា វជ្ជា និរជ្ជហំ ។

អយន្តំ បទិសេវិស្សំ

វនេ វាឡមិកាតិកិណ្ណា ខត្តទីបិទិសេវិតេ
អហំ បុញ្ញានិ ករោមិ វន្តំ កន្ធាមិ បព្វតន្តិ ។

បពិត្រព្រះវររាជមាតា ជាអម្ចាស់ខ្ញុំអើយ សូមទានអម្ចាស់
អនុញ្ញាតផ្លូវឲ្យខ្ញុំអញ ។ គាប់ចិត្តនឹងផ្លូវនោះណាស់ អម្បាលអញ

ខ្ញុំធ្វើទានតែក្នុងប្រាសាទរបស់ខ្លួន នៅឈ្មោះថាជាអ្នកបៀតបៀនអ្នក
 ស្រុក អ្នកនគរ ដូច្នោះអញខ្ញុំក្រាបទូលសូមលា ទៅនៅភ្នំវង្សតបពិត
 នាព្រៃព្រះហេមពាន្ត តាមពាក្យអ្នកស្រីពិរាស្ត្រផងទាំងឡាយ ។
 អម្ចាស់អើយ រឺហ៊ានដ៏ពេញនិទៅនូវសព្វម្រឹគយោរយោសាហារពន្លឹក
 ជាដើមគឺ រាជសីហ៍ ជំរីព្រៃ ខ្លាធំ ខ្លាដំបង រមាំង រមាស ទន្សោង
 គោព្រៃ អម្ចាស់អើយ ខ្ញុំនឹងទៅសាងផ្នួសបួសជាមហាបូសី យកសត្វ
 អស់នោះជាគ្នា ខ្ញុំនឹងចំរើនមេត្តាការនារក្សាផ្នួសនៅហោង ។

តំ សុត្វា ធុស្សតី ទេវី អាហា ។ រឺព្រះនាងសុបារសុប្បតី
 ដ៏ជាអគ្គមហេសីនៃព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យ ទ្រង់ស្តាប់ព្រះរាជបន្ទូល
 ដូច្នោះហើយ មានសេចក្តីព្រឺព្រួច គ្រលួចក្នុងព្រះហឫទ័យ ត្រេកអរ
 សាទរនឹងផ្នួសក្រៃពេក ក៏មានព្រះបន្ទូលនូវព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

អនុជាធាមិ តំ បុត្ត បព្វជ្ជា តេ សមិជ្ឈតុ
 អយញ្ច មជ្ជី កល្យាណី សុសញ្ញា តទុមជ្ជិមា
 អច្ចតំ សហ បុត្តេហិ កី អរញ្ញ ករិស្សតីតិ ។

ហៃកូនស្នូនសម្លាញ់មាសម្តាយអើយ រឺត្រង់ផ្នួសនេះម្តាយ

នឹងអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គហើយ បាអើយ ប៉ុន្តែនាងមន្រីដ៏ជាស្រីប្រកបនូវ
លក្ខណៈទាំងឡាយ ធ្លាប់តែនៅស្រណុកសប្បាយ ចូរបាននាង
នៅឯអាយនឹងម្តាយថែរក្សាកូន ។ បាអើយ នាងមន្រីនេះ ជាស្រីមិន
ធ្លាប់ប្រសព្វនូវទុក្ខអ្វីមួយ ម្តេចឡើយនឹងទៅនៅនាព្រៃនោះបាន ។

វេស្សន្តរោ អាហា ។ រឺព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ស្តាប់ព្រះបន្ទូល
ព្រះវរមាតាហើយ ទ្រង់ទូលតបស្នងវិញថាដូច្នោះ ៖

ឆាហំ អកាមា ទាសីបិ អរញ្ញំ នេតុមុស្សហេ
សចេ ឥច្ឆតិ អន្ទេតុ សចេ និច្ឆតិ អច្ឆតតិ ។

បពិត្រព្រះមាតាអម្ចាស់ខ្ញុំអើយ កុំថាតែនាងមន្រីឡើយ
ទោះដល់ខ្ញុំឯណាមួយ វាចង់ទៅនឹងអញខ្ញុំ ក៏អញខ្ញុំនឹងយកវាទៅនា
ព្រៃនោះ ថាបើវាមិនចង់ទៅសោត ក៏ឲ្យវានៅហោង ។ រឺនាងមន្រី
សោត ថាបើនាងមិនចង់ទៅឡើយ ក៏នឹងឲ្យនាងនៅនឹងអម្ចាស់ឯ
អាយរក្សាកូនទាំង ២ ហោង ។

តតោ រាជា បុត្តស្ស កថំ សុត្វា សុណ្ណំ យាចិត្តំ
បដិបដ្ឋិ ។ ព្រះកាលណោះ ព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យ ជាព្រះវររាជបិតា

ទ្រង់បានព្រះសណ្តាប់ស័ព្ទព្រះវាចា របស់ព្រះរាជបុត្រដូច្នោះហើយ
ទើបស្តេចបែរទៅមានព្រះបន្ទូលល្ងង់លោម សម្តេចព្រះនាងមន្រី ដ៏
ជាព្រះរាជបុត្រីប្រសាវិញ ។

តមត្តំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា ។ រីអាថ៌ធម៌ឯណាពុំ
ទាន់ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះអង្គបាន
ត្រាស់ហើយ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលសូត្រសាន្តវតាថាដូច្នោះ ៖

តតោ សុណ្ណំ មហារាជា យាទិតុំ បទិបដ្ឋថ

មា ចន្ទនសមាចារេ រដោជលុំ អដារយិ ។

កាសិយានិ បដារត្វា កុសចីរំ អដារយិ

ទុក្ខោ វាសោ អវញ្ញស្មី មា ហិតុំ លក្ខណោ កមីតិ ។

ភិក្ខុអើយ រឺព្រះបាទស្រីសញ្ញ័យ ដ៏ជាស្តេចធំប្រសើរនោះ
មានព្រះបន្ទូលនឹងសម្តេចព្រះរាជមន្រីថា «ហែមទ្រី ដ៏មានលក្ខណា
ប្រសើរអើយ នាងសព្វថ្ងៃធ្លាប់លាបនូវសុគន្ធពិដោរ លំអិតខ្លឹមចំនួន
ក្រចេះម្សៅ ធ្លាប់ស្លៀកសំពត់ខោមពស្រ្ត កាសិកពស្រ្ត ម្តេចឡើយ
នាងនឹងទៅទ្រង់នីទៅនូវញើសក្អែល ហើយស្លៀកនីទៅនូវសំពត់

សំបកឈើ គិតជីអ្នកក្រុងមួយអន្លើ នូវស្បូវភ្លាំង នឹងជាទុក្ខស្រអឺញ
ស្រអុក ព្រោះ សំពត់នៅនាព្រៃនោះដូចម្តេចបានឡើយ ។

តមព្រី រាជបុត្តី មន្ទី សព្វដ្ឋសោកនា
នាហន្តំ សុខមិច្ឆេយ្យំ យំ មេ វេស្សន្តរំ វិណាតិ ។

ក្សិណនោះកូរ សម្តេចព្រះរាជមន្ត្រី ដ៏ជាក្សត្រិយ៍ប្រសើរ
នាងក្រាបទូលស្នងព្រះរាជឱង្ការវិញថា «បពិត្រក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ
វិស្រុកជេតុត្តរនគរនេះ គួរគប្បីអញខ្ញុំត្រេកអរ ចង់នៅនាឋានសុខនេះ
តែអញខ្ញុំពុំប្រាថ្នាចង់នៅដល់តិចឡើយ បើព្រាត់ប្រាសព្រះបាទស្រី
វេស្សន្តរ ឲ្យទ្រង់ទៅនៅលំបាកតែមួយព្រះអង្គឯង ឯព្រៃនោះ ពុំសម
គួរឡើយ ។

តមព្រី មហារាជា សិរីនំ រដ្ឋរឡនោ
ឥឡ្យ មន្ទី និសាមេហិ វនេ យេ ហោន្តិ ទុស្សហា ។
ពហូ កីជា បដដ្ឋា ច មកសា មធុមត្តិកា
តេបិ តំ តត្ត ហីសេយ្យំ តន្តេ ទុក្ខតរំ សិយា ។
អបវេ បស្ស សន្តាសេ នទីនូបនិសេវិតេ

សប្បា អជតរា ជាម
 តេ មនុស្សំ មិតំ វាបិ
 បរិភិក្ខុបិគ្វា កោតេហិ
 អញ្ញេបិ កណ្ណា ជដិដោ
 ន តេហិ បុរិសោ ទិដ្ឋោ
 សង្ឃដ្ឋយន្តា សិដ្ឋានិ
 មហិសា វិចរន្តេត្ថ
 ទិស្វា មិកានំ យូថានំ
 ធនុរ វច្ឆតិទ្វារ
 ទិស្វា សម្បតិភេ ឃោរេ
 អខេត្តញ្ញាយ តេ មទ្ធិ
 យា តំ សិវាយ សុត្វាន
 ស្វា តំ វង្គំ អនុប្បត្តា
 បិតេ មជ្ឈន្តិកេ កាលេ
 សុណាតេវ ព្រហ្មារញ្ញំ

អរិសា តេ មហាពូលា ។
 អបិចាសន្នមាភតំ
 វសមាទេន្តិ អត្តនោ ។
 អច្ឆា ជាម អយម្មិកា
 រុក្ខមារុយ្ហ មុច្ឆតិ ។
 តិក្ខុក្កានិ បហារិដោ
 នទី សោតុម្ហំ បតិ ។
 ករំ សញ្ជរិតំ វនេ
 កងំ មទ្ធិ ករិស្សសិ ។
 ទុម្មត្តេសុ បល្លដ្ឋមេ
 ករិស្សតេ មហាព្ពយំ ។
 មុហំ ឧត្តសតេ បុរេ
 កងំ មទ្ធិ ករិស្សសិ ។
 សន្និសិទ្ធនេសុ បក្ខិសុ
 តត្ថ កិ កន្តុមិច្ឆសីតិ ។

ព្វដ៏ក្សិណនោះក្នុង វិព្រះបាទស្រីសញ្ញ័យ ដ៏ជាស្តេចធំ
 ប្រសើរ មានព្រះបន្ទូលថា «ហែនាងមង្គ្រីអើយ អាពុកនឹងស្រដីប្រាប់
 មេ មេអើយ រីកំណើតព្រៃព្រះហេមពាន្តនោះកម្រក្តាត់ ដ៏ពាសពេញនី
 ទៅនូវសត្វម្រឹគសឹងតែសាហាវច្រើន ទោះតាឱ ទោះស្រាំង ឃុំក្តី
 មេអើយ រីសត្វអស់នោះមកចោមរោមនៅជាច្រើន មានព្វដ៏ព្រៃ
 នោះហោង ។

មួយសោត រីសត្វឯទៀតក៏មានជាច្រើន មុខគួរឲ្យខ្លាចពន់
 ពេក ។ រីពស់មួយនោះ លោកហៅថាពស់ថ្លាន់ ដ៏មានកម្លាំងច្រើន
 ក្តាត់ វាបានយល់មនុស្សក្តី សត្វអ្វីៗ នីមួយក្តី ដែលចូលមក
 អាស្រ័យនាទឹកស្ទឹងមុចលិន្ទនទី កាលណាបើពស់នោះវាយល់ហើយ
 វាដេញដោយនូវកម្លាំងរបស់វា ទោះនឹងចុងឈើខ្ពស់អម្បាលម៉ានក្តី
 ក៏មិនរួចនឹងវាឡើយ កាលបើវាដេញទាន់ហើយ វាព័ន្ធព័ន្ធវិភតនឹងភ្លេន
 កន្ទុយវានោះ ល្អិតផ្អឹងអស់ហើយវាលេបដោយនូវអំណាចវាហោង ។

មួយសោត មេអើយ រីសត្វមួយនោះលោកហៅថាខ្លាឃ្មុំ
 ដ៏មានរោមនោះខ្មៅគគ្រាត កាលណា បើវាយល់មនុស្សឯណាមួយ

ដើរទៅហើយ ទោះបីរត់ឡើងដើមឈើខ្ពស់អម្បាលម៉ានក្តី ក៏មិនរួច
 នឹងវាឡើយ បើវាចាប់បានហើយវាជញ្ជក់យកឈាមស្ងួតក្រៀមទៅ
 ថាបើមេនឹងទៅនោះ ពិតជាលំបាកពេកហោង ។ មួយសោត រឺក្របីព្រៃ
 ដ៏មានស្នែងនោះវែងស្រួចក្តាត់ កាលណាបើវាយល់មនុស្សហើយ
 វារត់ដេញវែងមុតមែនក្តាត់ ។ ទោះបីពេលព្រឹកក្តី ល្ងាចក្តី វាតែង
 បណ្តើរកូនទៅត្រាំទឹក ស្ទឹងបឹងសាគរនទីនោះ នៅត្រង់នាផ្លូវនឹងដើរ
 ទៅកាន់ព្រៃព្រះហោមពាន្ត ដ៏ជាឋានលំនៅលំបាកនោះហោង ។

មួយសោត មទ្រីអើយ រឺទន្សោង គោព្រៃ កាលបើថ្ងៃ
 រសៀលទន់ទាប វាជល់គ្នាលេងដោយផ្លូវ វាស្រែករោទីប្រដេញគ្នា
 ទៅមក មុខគួរឱ្យខ្លាចពេក ។ មួយសោត រឺផ្លូវហ្វូងស្វាផងទាំងឡាយ
 វាយល់មនុស្សនៅនាព្រៃស្ងាត់ដូច្នោះ វានឹងមកចោមរោមសំបើមមុខ
 គួរឱ្យខ្លាច គួរស្មើមពេក ។ ហែនាងមទ្រីអើយ នាព្រលប់នោះសោត
 រឺងសត្វបក្សីគឺ មៀម ទីទុយ ខ្លែងស្រាក ចចក លលកខ្មោច ទោច ឌីឡូ
 ភូរាំង ស្នាំង គូក វានឹងហើរមកទំស្រែកយំនៅនាដើមឈើ ក្បែរខាង
 លំនៅនោះ មុខគួរស្មើមពេកហោង ។ ហែនាងមទ្រីជាក្សត្រិយ៍

ប្រសើរឆើយ នាក៏យទាំងអម្បាលនោះ ហេតុតែនាងមិនដែលឮ
 មិនដែលឃើញមិញ ថាបើនាងបានឮបានឃើញហើយ ក៏នាងនឹង
 ស្លៀមព្រីប្រុងសម្រុង សរីរៈអស់ទាំងខ្លួន នាងនឹងយំបម្រះអន្ទះ
 អន្ទែង គ្រឿងឯងលំបាកពន់ពេក ។ ម្រាងឡើយនាងទៅ និង
 នៅនាភ្នំគិរីវង្សតបពិតនោះបាន ចូរនាងនៅអាយជាមួយនឹងមេក្មេក
 បាក្មេកនេះហោង ។

តមព្រិ រាជបុត្រី	មន្ទី សព្វដ្ឋសោកនា
យានិ ឯតានិ អក្ខាសិ	រនេ បដិកយានិ មេ
សព្វានិ អភិសម្ភោសំ	កច្ចញ្ញាវ រថេសក ។
កាសំ កុសំ ចោតកិលំ	ឧសិរំ មុញ្ញបព្វជំ
ឧរសា បន្ទូនហិស្សាមិ	នាស្ស ហិស្សាមិ ទុន្ទយា
ពហូហិ រត្តចរិយាហិ	កុមារី វិទ្ធតេ បតី
ឧទរស្សបរោជេន	កោហានុវេដ្ឋនេន ច
អត្តិស្ស ចារិចរិយាយ	ឧទកុម្មដ្ឋនេន ច
វេជព្យំ កដុកំ លោកេ	កច្ចញ្ញាវ រថេសក ។

អបិស្សា ហោតិ អប្បត្តោ
 យោ ធំ ហត្ថេ កហោត្វាន
 វេជព្យំ កដុកំ លោកេ
 កេសត្តហណាមុក្ខេចា
 ទត្វា ច នោ បក្ខមតិ
 វេជព្យំ កដុកំ លោកេ
 សុក្កច្ឆរី វេជវេរា
 អកាមំ បរិកឌ្ឍន្តិ
 វេជព្យំ កដុកំ លោកេ
 អបិ ញាតិកុលេ ដីតេ
 នេវាតិវាក្យំ ន លកេ
 វេជព្យំ កដុកំ លោកេ
 នត្តា នទី អនូទកា
 ឥត្ថិបិ វិធាវា នត្តា

ឧច្ឆិដ្ឋំ បរិកុញ្ញតំ
 អកាមំ បរិកឌ្ឍតិ
 កច្ឆញ្ញេវ វថេសក ។
 ភូម្យា ច បរិសុម្ពនា
 ពហំ ទុក្ខំ អនប្បកំ
 កច្ឆញ្ញេវ វថេសក ។
 ទត្វា សុភត្តមាទិណោ
 ឧលូកញ្ញេវ វាយសា
 កច្ឆញ្ញេវ វថេសក ។
 កំសប្បដ្ឋោតនេ វសំ
 ភាតូហិ សទិដីហិ ច
 កច្ឆញ្ញេវ វថេសក ។
 នត្តំ វដ្ឋំ អវាជិកំ
 យស្សាបិ ទស ភាតរោ

វេទព្យំ កដុកំ លោកេ

ធជោ វេស្ស បញ្ញាណំ

រាជា វដ្ឋស្ស បញ្ញាណំ

វេទព្យំ កដុកំ លោកេ

យា ទលិទ្ធិ ទលិទ្ធស្ស

តំ វេ ទេវា បសំសន្តិ

សាមិកំ អនុពទ្ធិស្សំ

បបព្យាបិ អភិជ្ជន្យា

អបិ សាករបរិយន្តំ

នាណាតនបរិបូរំ

កថន្ត តាសំ ហទយំ

យា សាមិកេ ទុក្ខិតម្ហិ

និក្ខមន្តេ មហារាជេ

តមហំ អនុពទ្ធិស្សំ

ក្សិណនោះក្នុង សម្តេចព្រះរាជមទ្រី រាជបុត្រីស្រីវិត្ត ជ័យប្រកប

កច្ឆញ្ញោ វេសេភ ។

ធូមោ បញ្ញាណាមក្ខិណោ

ភត្តា បញ្ញានមិត្តិយា

កច្ឆញ្ញោ វេសេភ ។

អន្យា អន្យស្ស កិត្តិមា

ទុក្ខំ ហិ កោតិ សា

សនា កាសាយវាសិនី ។

វាទព្យំ កដុកិត្តិយា

ពហុវិត្តងំ មហី

និច្ឆេ វេស្សន្តំ វិណា ។

សុខរា វត ឥត្តិយោ

សុខមិច្ឆន្តិ អត្តនោ ។

សិរីនំ វដ្ឋវឌ្ឍនេ

សព្វកាមទនោ ហិ មេតិ ។

នូវលក្ខណាប្រសើរព្រះនាងលើក ព្រះហស្តប្រណាម្យក្រាបទូលថា
 «បពិត្រព្រះមហាក្សត្រធិរាជប្រសើរអើយ ព្រះអង្គតែងទ្រង់ចំរើនអ្នក
 ស្រីពិរាស្ត្រ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនោះពីរោះក្តាត់ ។ បពិត្រអម្ចាស់
 អើយ វីត្រង់ទុក្ខភ័យនោះ អញខ្ញុំនឹងអធ្យោគទៅនឹងប្តីអញខ្ញុំ ។ នឹង
 ចងក្បិនឲ្យខ្ជាប់ ហើយអញខ្ញុំនឹងដើរទៅមុនព្រះបាទវេស្សន្តរ នឹង
 ពារបញ្ជាន់បែនកិនទៅ ទោះទាំងព្រៃបបុស ព្រៃតង អំពៅព្រៃក្តី ស្មៅ
 សសិត ស្បូវភ្លាំង ស្បូវវណ្ណាស ស្មៅដំណែកទន្សាយក្តី ស្មៅយាប្លងក្តី
 ក៏អញខ្ញុំនឹងទន្ទ្រានច្រានពានទៅមុខ មិនឲ្យជិតត្រូវព្រះបាទា ព្រះ
 បាទស្រីវេស្សន្តរ ព្រះស្វាមីអញខ្ញុំជាព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គនេះឡើយ ។
 បពិត្រអម្ចាស់អើយ អ្វីកម្រនៅនាព្រៃនោះ ក៏អញខ្ញុំមិនឲ្យព្រះអង្គព្រួយ
 លំបាកឡើយ វីក្តីលំបាកមាននៅត្រង់ណា ក៏អញខ្ញុំធានាត្រង់ណោះ
 មិនឲ្យព្រះរាជបុត្រអម្ចាស់លំបាកតែមួយព្រះអង្គឯងឡើយ» ។

បពិត្រព្រះមហាក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ អញខ្ញុំអម្ចាស់នេះ
 មានឧបមា បីដូចក្រមុំផងទាំងឡាយ នៅសព្វថ្ងៃនេះ សង្វាតចង់
 បានប្តីឲ្យជាទីគាប់ចិត្តនោះ អញខ្ញុំអម្ចាស់ដោះឡើងអំពីព្រឹក ហើយ
 បបួលគ្នាទៅកាច់ស្ទន់មកទន់ ហើយអង្គុយនៅមាត់ទឹក ហើយស្រដី

អំភ្លាងគាងទៅគាងមក ដូចកលស្មែងគោ ហើយចុះដូតទឹកជម្រះខ្លួន
 រួចទៅផ្ទះយកប្រេងម្សៅលាប ហើយហូបបាយពុំឲ្យឆ្អែតពេក ខ្លាច
 ក្រែងវាធាត់លេកន្រ្ទលមិនស្រឡាញ់ ។ អម្ចាស់អើយ ធ្វើទាំងអម្បាល
 ណោះនៃ ទើបមានប្តីជាទីគាប់ចិត្ត ក៏ឥឡូវនេះអញខ្ញុំបានប្តីជាទីគាប់
 ចិត្តដូចប្រាថ្នាហើយ ម្តេចឡើយក៏អញខ្ញុំនឹងនៅជាមេម៉ាយ ។ អម្ចាស់
 អើយ ត្រង់ស្រីមេម៉ាយនោះ ប្រុសទាំងឡាយគេមើលងាយនា
 លោកិយនេះពេកក្តាត់ ។ បទអ្វីអញខ្ញុំពោលថាដូច្នោះ អម្ចាស់អើយ
 រឺស្រីមេម៉ាយផងទាំងឡាយសព្វថ្ងៃនេះ ទោះបីដើរទៅទីឯណានីមួយក្តី
 ទោះអង្គុយនៅក្តី ទោះជួនជាហូបបាយក្តី ធ្វើការក្តី ក៏ប្រុសឯណា
 មួយបានយល់ ជាទីគាប់ចិត្តវាហើយ វានឹងមើលងាយតាមចំណង់
 ចិត្តវា ហើយវានឹងមកចាប់ដៃទង់ទៅ បើពុំទៅដោយចិត្តវាហើយ ក៏
 វានឹងចាប់សក់គក់ត្បករើចទង់ទៅឲ្យតែបាន មានឧបមាបីដូចអ្វី ថា
 ឧបមាបីដូចកូនក្អែកចឹកកូនមៀម ទង់ចេញអំពីសំបុកនោះឯង ។
 បពិត្រអម្ចាស់អើយ ហេតុនេះអញខ្ញុំមិននៅជាស្រីមេម៉ាយនេះឡើយ
 អញខ្ញុំនឹងទៅតាម ព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរជាប្តីអញខ្ញុំហោង ។

បពិត្រក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ វិស្រីមេម៉ាយនេះ ទោះបីមាន
 រូបឆោមអម្បាលម៉ានក្តី ទោះលាបប្រេងម្សៅក្រចេះច្នងច័ន្ទន៍ មានគន្ធី
 ពិដោរក្តី ទោះមានគ្រឿងមាសគ្រឿងប្រាក់ក្តី ទោះនៅក្នុងត្រកូល
 ស្តេចក្តី តែគេយល់ថាជាឥតប្តីហើយ គេនឹងថាស្រីមេម៉ាយដដែល
 ហោង ។ បពិត្រអម្ចាស់អើយ ហេតុតែដំណើរដូច្នោះឯង ក៏អញខ្ញុំនឹង
 សង្វាតទៅតាមព្រះវេស្សន្តរ ជាម្ចាស់លើត្បូងនៃអញខ្ញុំ ។

បពិត្រអម្ចាស់អើយ នង្គី វិស្វីងឯណា អន្ធាកា គឺឥត
 ទឹកឡើយ នក្កា ហៅថាស្វីងទទេ ។ រដ្ឋ វិនគរមណ្ឌលរាស្ត្ររដ្ឋផង
 ទាំងឡាយ អរាជិកំ ថាបើឥតស្តេចគង់ហើយ នក្កំ ហៅថាស្រុក
 ទទេ ពុំហៅនគរប្រសើរឡើយ ។ អវិ មួយនីសោត យា ឥត្តិ វិស្រី
 ឯណា វិធាវ បើឥតនឹងប្តី ហៅថាស្រីមេម៉ាយហោង ។ រថសក
 បពិត្រអម្ចាស់អើយ វេជព្យ វិភាពជាស្រីមេម៉ាយនោះ កដុកំ មុខគួរឱ្យ
 ជាទុក្ខសោតពេក លោកេ ព្វដំលោកនេះ ។ តេន ហេតុនោះហោង
 អហំ វិអញខ្ញុំ គច្ឆញ្ញោវ នឹងទៅតាមព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរដ៏ជាព្រះស្វាមី
 នៃអញខ្ញុំជាប្រាកដហោង ។

បពិត្រមហារាជ ដ៏ក្សត្រធំឧត្តមប្រសើរអើយ វិរាជរថដ៏
 ប្រដាប់នីទៅនូវទង់ចង្រ្កង់នាគ កណ្តឹងនោះនៃ ទើបប្រាកដហៅថា
 រាជរថ ។ វីភ្លើងសោត បើមានផ្សែងឡើងហើយនោះនៃ ទើបប្រាកដ
 ហៅថាភ្លើង, ដូចស្រុកនគរសោត ថាបើមានស្តេចសោយរាជ្យស្តល់
 នៅនោះនៃ ទើបហៅថាជាស្រុកប្រសើរ នគរប្រសើរ ។ រីឯស្រីសព្វ
 ថ្ងៃនេះ ថាបើមានប្តីនោះនៃ ទើបហៅថាស្រីប្រសើរ ថាបើឥតប្តីហើយ
 គេក៏ហៅជាស្រីមេម៉ាយហោង ។ ហេតុនេះ បពិត្រអម្ចាស់អើយ ធម្មតា
 ស្រីមេម៉ាយនេះ ជាចំណាយមាត់អ្នកផងក្តាត់ហោង ។ រីស្រីពូជ្ជ
 លោកិយសព្វថ្ងៃនេះ បើប្តីខ្សត់ហើយ ប្រពន្ធនោះក៏ខ្សត់ផង ។ បើប្តី
 មានយសសក្តិហើយ ស្រីនោះក៏នៅនឹងយសសក្តិសម្បត្តិប្តីនោះ ។
 បពិត្រអម្ចាស់អើយ បើស្រីឯណាខស្សាហ៍អធ្យោគបំរើប្តី នាលោកិយ
 នេះក៏ប្រសើរឥតហ្មង លុះដល់អនាគតកាលទៅឯភ្នែកសោត តែងនឹង
 បានសម្បត្តិស្និ រួចដល់និព្វាននោះទៀងប្រាកដហោង ។ បពិត្រ
 ក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ ហេតុនេះហោង អញខ្ញុំនឹងទៅស្លៀកសំពត់
 សំបកឈើ គិតដ៏អ្នកក្រងនីទៅនូវស្បូវរត្នាំង ហើយនឹងស្តាយធៀង

នូវស្បែកខ្លា ឥតក្រយាស្វាយក្តី ក៏អញខ្ញុំសង្វាតទៅតាមព្រះបាទ
វេស្សន្តរ ជាព្រះរាជស្វាមីអញខ្ញុំ ។ អម្ចាស់អើយ អញខ្ញុំបានព្រះបាទ
ស្រីវេស្សន្តរជាព្រះស្វាមី ពូជលោកិយនេះ មិនឲ្យអ្នកឯណាមួយមក
ដៀលថា ជាស្រីមេម៉ាយបានឡើយ ។ ហេតុនេះ អញខ្ញុំនឹងទៅតាម
ព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ជាព្រះរាជស្វាមីសម្លាញ់នៃអញខ្ញុំហោង ។

បពិត្រអម្ចាស់អើយ វិសម្បត្តិឯណាមានពូជជេតុត្តរនគរ
ពេញនឹងទៅនូវវត្ថុទាំង ៧ ក្តី ទោះទ្រព្យឯណាផ្សេងក្តី ទោះអញខ្ញុំនឹង
ស្រឡាញ់អាល័យសម្បត្តិនោះ ឥតអង្គីមានឡើយ បើព្រាត់ប្រាសព្រះ
បាទស្រីវេស្សន្តរចេញទៅនោះ វាក្តៅផ្សាជាទុក្ខតែម្នាក់ឯង ។ បពិត្រ
អម្ចាស់អើយ វិព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ អ្នកចេញទៅពីស្រុកនេះ នាកាល
ថ្ងៃឯណាមិញ ក៏អញខ្ញុំនឹងចងក្បិនឲ្យខ្ជាប់ ហើយអញខ្ញុំនឹងពកូនទាំង
២ ទៅតាមព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរជាព្រះស្វាមីអញខ្ញុំ នាថ្ងៃនោះហោង ។

តមព្រិ មហារាជា   មន្ទី សព្វដ្ឋសោកនំ
ឥមេ តេ ទហារា បុត្តា   ជាលី កល្យាណិណ ចុកោ
និក្ខិប្ប លក្ខណោ កច្ច   មយន្តេ ទោសិយាមសេតិ ។

ហែសប្បុរសផងទាំឡាយអើយ រឺព្រះបាទស្រីសញ្ញាយ ដ៏ជា
 ស្តេចធំប្រសើរនោះ ទ្រង់ស្រដីល្ងង់លោមសម្តេចព្រះរាជមទ្រី ក៏ព្រះ
 នាងពុំព្រមនៅឡើយ ទើបស្តេចមានព្រះបន្ទូលវិញទៀតថា «ហែនាង
 មទ្រីអើយ បើនាងពុំយកពាក្យឪពុកហើយ នាងនឹងទៅតាមបា
 វេស្សន្តរ ក៏តាមតែចិត្តនាងចុះ រឺកូនទាំង ២ គឺចៅជាលី និងមេក្រស្នា
 ចូរនាងទុកនៅអាយ យើងជាម្តាយឪពុកនឹងចិញ្ចឹមរក្សាហោង» ។

តមព្រិ រាជបុត្តី	មន្ទី សព្វដ្ឋសោភណ
បិយា មេ បុត្តកា ទេវ	ជាលី កណ្ណាជិតា ចុកោ
ត្សម្ហំ តត្ត រមិស្សន្តិ	អរញ្ញេ ដិវិសោភិទន្តិ ។
រឺសម្តេចព្រះរាជមទ្រី	ដ៏ជាព្រះរាជបុត្រីស្រីវត្ត ដ៏មាន

លក្ខណាប្រសើរនោះ ព្រះនាងស្តាប់ព្រះបន្ទូលហើយ ក៏ក្រាបទូលថា
 បពិត្រព្រះសម្មតិទេពក្សត្រដ្ឋៃប្រសើរអើយ រឺកូនទាំង ២ ចៅជាលី
 និងមេក្រស្នានេះមិញ មិនមែនជាកូនសំអប់ អញខ្ញុំមិនព្រមឲ្យប្រាស
 ចេញអំពីទ្រង់អញខ្ញុំអម្ចាស់ឡើយ ។ ហេតុនេះ អញខ្ញុំចិញ្ចឹមដ៏វិតរស់
 នៅ ដោយប្រការដូចម្តេចមិញ នាអញខ្ញុំនឹងរកចិញ្ចឹមកូនអញខ្ញុំទាំង

២ ឲ្យមានជីវិតរស់នៅ ដោយប្រការដូច្នោះហោង» ។

តម្រិះ មហារាជា	សិរីនំ រដ្ឋវង្សនោ
សាលីនមោទនំ ភុត្វា	សុចិមំសូបសេចនំ
រុក្ខុដលានិ ភុញ្ញន្តា	កងំ កាហន្តិ ទារកា ។
ភុត្វា សតបលេ កំសេ	សោរស្ត្រោ សតរាជិកេ
រុក្ខុបត្តេសុ ភុញ្ញន្តា	កងំ កាហន្តិ ទារកា ។
កាសិយានិ ច ធារត្វា	ខោមកោទុម្ពរាជិ ច
កុសមីរាជិ ធារន្តា	កងំ កាហន្តិ ទារកា ។
វយ្ហា ហិ បរិយាយិត្វា	សិរិកាយ រថេន ច
បត្តិកា បរិធាវន្តា	កងំ កាហន្តិ ទារកា ។
ក្វដាការេ សយិត្វាន	និរាតេ ធុស្សិតក្កុឡេ
សយន្តា រុក្ខុមូលស្មី	កងំ កាហន្តិ ទារកា ។
ក្វដាការេ សយិត្វាន	និរាតេ ធុស្សិតក្កុឡេ
សយន្តា រុក្ខុមូលស្មី	កងំ កាហន្តិ ទារកា ។

បល្ល័ង្កសុ សយិត្តាន

កោនកេ ចិត្រសន្តតេ

សយន្តា តិណាសន្តារេ

កមំ កាហន្តិ ទារកា ។

កន្ធកេន វិលិម្បិត្តា

អត្តលុចន្ធនេន ច

រដោជល្វានិ ធារេន្តា

កមំ កាហន្តិ ទារកា ។

ចាមរិមោរហត្ថេហិ

វិជិតដ្ឋា សុខេ បិតា

ដុដ្ឋា ខំសេហិ មកសេហិ

កមំ កាហន្តិ ទារកា ។

កាលនោះ ព្រះបាទស្រីសញ្ញ័យ មានព្រះបន្ទូលវិញទៀតថា
 «ហែនាងមន្រ្តីអើយ រីក្មេងទាំង ២ នេះ ធ្លាប់បរិភោគនូវភោជ្ជសាលីស
 ល្អបរិសុទ្ធ ដ៏ប្រដាប់នីទៅនូវត្រីសាច់ ញាំភ្លាសាកប់ផង តម្កល់ទុក
 លើភាជន៍មាស គិតដ៏អ្នកគូរកាច់រចនានូវក្បាច់ ១០០ ជាន់ ទើបក្មេង
 ទាំងពីរនេះបរិភោគបាន ឥឡូវនេះនឹងនាំទៅឲ្យបរិភោគ នូវផ្លែឈើ
 ដាក់លើដីនាព្រៃនោះ ធ្វើម្តេចក្មេងទាំង ២ នឹងបរិភោគបាន ។ មួយ
 សោត ក្មេងទាំង ២ ធ្លាប់ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ខោមពស្រ្ត កោទុម្ពរពស្រ្ត
 ធ្លាប់ជិះគ្រឿងស្នែង រមែងជិះរាជរថ ៣ដី ដំរី ប្រសើរ ឥឡូវនេះមេនឹង
 នាំក្មេងទាំង ២ ទៅតែជើងទទេ ហើយឲ្យស្លៀកសំពត់ សំបកឈើ

គិតដ៏អ្នកច្រៀកក្រងនីទៅនូវស្នូរស្នាំង ហើយស្តាយធៀងស្បែកខ្លាទាំង
 ក្រចក បរិភោគនូវផ្លែឈើ ស្លឹកឈើ នៅនាព្រៃនោះដូចម្តេចបាន ។
 មួយសោតមទ្រីអើយ រីក្មេងទាំង ២ នេះ ធ្លាប់ដេកក្នុងព្រះរាជមន្ទីរ
 ដ៏ប្រដាប់នីទៅនូវគ្រែទែនកែវ ដ៏ត្រកាលពាសពេញ នីទៅនូវចៀម
 ចំព្រៃព្រំ រនាំងរាំងននពុំលេចខ្យល់ ទើបក្មេងទាំង ២ ដេកលក់
 ស្រណុកសុខសប្បាយ ។ មួយសោត រីក្មេងទាំង ២ នេះ ធ្លាប់តែង
 រមែងលាបស្រឡាបនីទៅនូវប្រេងម្សៅ ក្រចេះលំអិតខ្លឹមច័ន្ទន៍ក្រស្នាភ្នំ
 ពាក់ ធ្លាប់ឲ្យបក់នីទៅនូវផ្លិតចាមព្រួយកោក ទើបដេកលក់ស្រណុក
 សុខសប្បាយ ។ មទ្រីអើយ ឥឡូវនេះនាងនឹងនាំក្មេងទាំង ២ នេះទៅ
 ប្រឡាក់នូវផង់ធូលី ដីខ្សាច់ ញើសក្តែល ហើយឲ្យដេកលើកម្រាល
 ស្លឹកឈើ លើដីនៅនាព្រៃនោះ ត្រូវខ្យល់ភ្លៀងផង ធ្វើម្តេចឡើយ នឹង
 ដេកនៅស្រណុក សមក្មេងនឹងយំជាទុក្ខក្រៃពេកព្រង្រង្រងនោះហោង។

ឯវំ តេសំ សលូបន្តានព្នោវ រត្តិ វិភាយិ សុរិយា
 ឧត្តច្ចតិ ។ រីក្សត្រទាំងបីព្រះអង្គ ស្រដីផងគ្នានូវប្រការអម្បាលនោះ
 ហើយក្នុង ព្រះអាទិត្យក៏រះឡើង ។ ក្សិណនោះ អាមាត្យនាយរាជរថ

ប្រដាប់ទឹមនូវសេះអាជានេយ្យទាំង ៤ បរទៅដាក់នៅមុខទ្វារព្រះរាជ
រាំងព្រះមហាសត្វ ។ ក្សិណនោះក្នុង សម្តេចព្រះរាជមន្ត្រីក្រាបថ្វាយបង្គំ
លាមេក្មេកបាញ់ក្មេកហើយ ទ្រង់ស្រងើយនូវអស់ស្រីព្រះស្នំទាំងអម្បាល
នោះហើយ ទើបព្រះនាងពយកព្រះរាជបុត្រទាំង ២ ដើម្បីឡើងទៅគង់
លើព្រះរាជវថនោះ មុនព្រះមហាក្សត្រជាព្រះស្វាមីហោង ។

តមត្ថំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា វិអាថិធមិឯណាពុំទាន់
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបានត្រាស់
ហើយ ព្រះបរមសាស្ត្រាទ្រង់មានព្រះបន្ទូលសូត្រសានូវគាថាដូច្នោះ ៖

តមព្រី រាជបុត្តិ	មន្ទី សព្វដ្ឋសោភណ
មា ទេវ បរិទេវសិ	មា ច តំ វិមនោ អហុ
យថា មយំ ភវិស្សាម	តថា ហោស្សន្តិ ទាគោ ។
ឥទំ វត្តាន បក្កាមិ	មន្ទី សព្វដ្ឋសោភណ
សិរិមក្កេន អន្ទេសិ	បុត្តេ អាទាយ លក្ខណាតិ។

ភិក្ខុអើយ ព្វដ៏កាលនោះ សម្តេចព្រះរាជមន្ត្រីជាព្រះរាជបុត្រី
ស្រីវត្តប្រសើរ ព្រះនាងក្រាបទូលព្រះបាទស្រីសញ្ញ័យ ជាបាញ់ក្មេកដូច្នោះ

បពិត្រក្សត្រៃវ្រុសេរីអើយ កុំអម្ចាស់គិតអាណិតខ្សឹកខ្សួលរំជួល ក្នុង
ព្រះរាហប្បទ័យ នឹងព្រះចៅអម្ចាស់ទាំង ២ នេះឡើយ, រឺយើងខ្ញុំទាំង
២ នេះ នឹងទៅចិញ្ចឹមជីវិតរស់នៅដូចម្តេចមិញ ក៏ចៅអម្ចាស់ទាំង ២
រស់នៅដូច្នោះហោង ។

តតោ វេស្សន្តរោ រាជា   ទានំ ទត្វាន ខត្តិយោ
បិតុ មាតុញ្ច វន្តិត្វា   កត្វា ច នំ បទក្ខិណំ
ចតុវហី រមំ យុត្តំ   សីយមារុយ្ហ សន្ននំ
អាទាយ បុត្តទារញ្ច   វន្តិ ចាយាសិ បព្វតន្តិ ។

ព្រះក្សិណនោះ ព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ក្រាបថ្វាយបង្គំលា
ព្រះវររាជមាតាបិតាហើយ ស្តេចដោះឡើងប្រទក្សិណ ៣ ជុំ ហើយ
ឡើងទៅគង់លើរាជរថ ទើមនីទៅនូវសេះអាជានេយ្យទាំង ៤ បរនាំ
ព្រះរាជបុត្រ ព្រះរាជទេពី ទៅដោយនូវផ្លូវទៅកាន់ភ្នំវង្កតបពិត តាម
ពាក្យអ្នកស្រីពិរាស្ត្រគេបណ្តោញនោះហោង ។

តតោ វេស្សន្តរោ រាជា   យេនាសិ ពហុកោ ជនោ
អាមន្ត ខោ តំ កច្ឆាម   អរោតា ហោន្តុ ញាតយោតិ។

ព្វដ៏ក្សិណនោះ ព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ទ្រង់ទតយល់ទីណា
មានមហាជនជំនុំគ្នាច្រើន ស្តេចក៏បរាជរថទៅកាន់ទីនោះ ដើម្បីទ្រង់
មានព្រះរាជបន្ទូលលាថា «ម្ចាស់ញាតិទាំងឡាយអើយ សូមឲ្យអ្នក
ទាំងឡាយ កុំបីមានរោគាព្យាធិបៀតបៀនយាយី, សូមឲ្យបានសេចក្តី
សុខសប្បាយរាល់ៗ គ្នាទៅហោង» ។

កច្ចុន្ត ពោធិសត្តស្ស មាតា បុត្តោ មេ ទានចិត្តកោ
ទានំ ទេតូតិ អាករណេហិ សន្តិំ សត្តរតនបូរាណិ សកដាណិ
ឧកោសុ បស្សេសុ បេសេសិ ។ កាលបើព្រះពោធិសត្វ ទ្រង់បរាជរថ
ឆ្ពោះទៅរកព្រះនាងសុបារសុប្បតី ដ៏ជាព្រះមាតាព្រះពោធិសត្វនោះ
ព្រះនាងមានព្រះរាជបន្ទូលនឹងអាមាត្យថា «ម្ចាស់អាមាត្យអើយ រឺកូន
អញនោះ ជាអ្នកស្រឡាញ់ទាននោះច្រើន ចូរអ្នកយកផ្ទឹមអម្ពរស្បៃ
គ្រឿងប្រដាប់នូវវត្ថុទាំង ៧ ប្រការ ទៅបំពេញកំឡុងក្នុងរាជរថ ឱ្យ
ពាសពេញកំពុងទាំងសងខាងរថកុំបីឲ្យខ្វះឡើយ» ។

រឺព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ដ៏ជាក្សត្រប្រសើរនោះ បរាជរថទៅ
យល់អស់មហាជនផងទាំងឡាយ ជំនុំគ្នាត្រង់ឋានឯណាច្រើនមិញ ក៏

ព្រះអង្គបរាជរថតម្រង់ទៅឋាននោះហោង ។ ព្រះអង្គព្រះរាជទាន
 គ្រឿងប្រដាប់ ទៅជាទាន ដល់មហាជនផងទាំងឡាយ ហើយព្រះអង្គ
 ឲ្យដំបូន្មានថា «ហៃញាតិផងទាំងឡាយអើយ អ្នកនៅឯក្រោយ
 ចូរឲ្យស្រណុកសុខសប្បាយ កុំបីមានជម្ងឺតំកាត់ឡើយ ។ ហៃអស់
 ញាតិផងទាំងឡាយអើយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ កាន់សីលឲ្យទានកុំបី
 ធ្វេសប្រហែសឡើយ» ។ ព្រះពោធិសត្វមានព្រះបន្ទូលដូច្នោះហើយ
 ទើបស្តេចបរាជរថចេញពីព្រះនគរទៅ ។ ព្រះពោធិសត្វមហាបុរស
 វត្តជីវិសេសប្រសើរ ស្តេចឲ្យទានរៀងទៅដោយនូវផ្លូវនោះឯងជាគំរប់
 ១៨ ដង ដរាបលុះអស់ ឥតអ្វីជាសំណល់ឡើយ ។ ក្សិណនោះ ព្រះ
 ពោធិសត្វ ស្តេចបង្វិលរាជរថ ចេញពីព្រះនគរ ហើយបែរព្រះនេត្រ
 ទតមើលមក កាន់ព្រះនគរវិញ ។ ក្សិណនោះ មហាប្រិថពីឯង ក៏
 សញ្ជែកប្រេះបែកជា ៧ ភាគ ទំហំប៉ុនកង់រាជរថ មានត្រង់នាឋានព្រះ
 មហាក្សត្រស្តេចបង្វិលរាជរថនោះឯង ។

តេជ វត្ត ហេតុនោះហោង ព្រះអង្គបានត្រាស់ប្រាជ្ញា
 សព្វពិជ្ជតាញាណ មានព្រះបន្ទូលសូត្រសានូវព្រះគាថា នឹងព្រះសារី

បុត្តត្ថេរថា ៖

ជិត្តមិត្តាន នគរា

និវត្តិត្តា វិលោកិតេ

តទាបិ បបរី កម្សិ

សិនេរុរាជំសកាតិ ។

ហៃសារីបុត្តត្ថេរអើយ នាកាលអញ្ញតថាគត នៅជាព្រះ
 វេស្សន្តរនោះ ស្តេចបង្វិលរាជរថចេញពីជេតុត្តរនគរនោះហើយ ទ្រង់
 រមិលមើលទៅកាន់ពិភពព្រះវរមាតាបិតាកាលឯណាមិញ ក៏អស្ចារ្យ
 កើតមាននាគ្រានោះមហិមាប្រាកដ ។ រឹមហាប្រើថ្មពីមានកម្រាស់នោះ
 ២ សែនអធិកនីទៅនូវ ៤ ម៉ឺនយោជន៍ សឹងកក្រើកញាប់ញ័រ វិភ័ព្រះ
 សិនេរុរាជនោះ មានកំពស់ ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់យោជន៍ក្តី ភ្នំហោមពាន្តក្តី
 ភ្នំសត្តបរិភណ្ឌក្តី សឹងដ៏មានកំពូលឱនលំទោន ទន់ល្ងាសទៅកាន់
 ជេតុត្តរនគរនោះហោង ។

សោ បន សយំ ឱលោកេត្តា មន្ទិបិ ឱលោកាយេតុ
 តាថមាហ ។ ព្រះកាលនោះ ព្រះមហាក្សត្រ ទ្រង់រមិលមើលអាត្មា
 ព្រះអង្គឯងហើយ ទើបស្តេចទតមើលទៅព្រះនាងមន្រី យល់ត្រមោច
 ម្នាក់ឯង ឥតមានអ្នកឯណាមួយជាគ្នាឡើយក្នុង ទើបស្តេចមានម្នាក់

ឯង ឥតមានអ្នកឯណាមួយជាគ្នាឡើយក្នុង ទើបស្តេចមានព្រះបន្ទូល
នឹងព្រះនាងមន្រីជាបាទគាថាដូច្នោះ ៖

ឥឡូវ មន្រី ជិសាមេហិ រម្មរូបំ ជិស្សតិ
អាវាសោ សិរិសេដ្ឋស្ស យេត្តិកំ ករំ មមន្តិ ។

ហែនាងមន្រីអើយ ចូរនាងពិតពិលរមិលមើលទៅឯពិភព
លំនៅព្រះវរមាតាបិតានៃយើង នូវអ្នកស្រីពិរាស្ត្រផងទាំងឡាយ យល់
ល្អប្រសើរក្រៃពេកហោង ។ ព្រះមហាក្សត្រកាលស្តេច
បរាជរថពីនោះទៅហើយ ស្តេចមានបន្ទូលទៅនឹងអាមាត្យទាំង ៦ ម៉ឺន
អម្បាលដែលកើត ថ្ងៃជាមួយនឹងព្រះអង្គនោះ ទើបស្តេចមានព្រះ
បន្ទូលនឹងមហាជនផង នាថ្ងៃដែលហែក្បួនជូនដំណើរព្រះអង្គ ស្តេច
បរាជរថពីនោះបន្តិចក្នុង ក៏ស្តេចមានព្រះបន្ទូលនឹងនាងមន្រីថាដូច្នោះ

ភទ្ទេ សចេ បច្ឆតោ យាចកា អាភច្ឆន្តិ ឧបទាយយ្យាសីតិ
ថាហែនាងមន្រីអើយ នាងជិះរាជរថបែរមុខទៅ ឯក្រោយមើលឲ្យដឹង
ក្រែងមានស្នូមតាមមកស្នូមយើងហោង ។

អថស្ស សត្តសតកមហាទានំ សម្មាបុណិតំ អសក្កោន្តា

ចត្តារោ ព្រាហ្មណា នគរំ អាគន្ធា កុហី រាជាតិ បុច្ឆិត្វា អស្សេ
ដំ យាចិស្សាមាតិ អនុពទ្ធិសុ ។

ព្រះកាលនោះ មានព្រាហ្មណ៍ ៤ នាក់ ពុំបានទទួលសត្ត-
សតកមហាទាន អំពីព្រះមហាក្សត្រនៅឡើយ ។ ព្រាហ្មណ៍ទាំង ៤
នាក់នោះ ក៏ដើរចូលទៅក្នុងកំឡុងព្រះនគរនោះហើយ ដណ្តឹងសួរ
អស់មហាជនផងទាំងឡាយថា ហៃអ្នកទាំងឡាយអើយ វិព្រះបាទ
ស្រីវេស្សន្តរ ស្តេចទៅកាន់ឋានឯណាបាត់ហើយ ។ ក្សិណនោះ
មហាជនផងស្តាប់បានហើយឆ្លើយថា ហៃព្រាហ្មណ៍អើយ ព្រះបាទ
ស្រីវេស្សន្តរជាម្ចាស់នៃយើងនេះ អ្នកឲ្យទានស្រេចហើយក្នុង ស្តេច
ចេញទៅពីព្រះនគរនេះហើយ ឥឡូវនេះប្រស្នែងមកដណ្តឹងរកនរណា
វិញទៀតហ៎ា ។ ព្រាហ្មណ៍ដណ្តឹងសួរទៀតថា បើដូច្នោះ អ្នកមាន
បើយកអ្វីទៅជាមួយខ្លះ? អស់មហាជនផងស្តាប់ហើយ ឆ្លើយថា ហៃ
ព្រាហ្មណ៍អើយ! ស្តេចមានតែរាជរថនោះឯង គ្រាន់តែដាក់ព្រះរាជ
ទេពីនិងបុត្រាបុត្រីតែប៉ុណ្ណោះ ។ ក្សិណនោះ ព្រាហ្មណ៍ ទាំង ៤ នាក់
គិតព្រមគ្នាថា ហៃគ្នាយើងអើយ មកយើងនឹងទៅតាមសុំយកសេះ

អាជានេយ្យទាំង ៤ ដែលទឹមអ្នកយកទៅនោះហោង ។

អថ មន្ទី តេ អាកច្ឆន្តេ ទិស្វា យាចកា អាកច្ឆន្តិ
ទេវតិ អាពេចេសិ ។ ព្វដំកាលនោះ សម្តេចព្រះនាងមន្រ្តី
រមិលមើលទៅយល់ព្រាហ្មណ៍ ៤ នាក់ដើរមកដូច្នោះក្នុង ព្រះនាងទូល
ព្រះពោធិសត្វមហាបុរសវិត្តថា «បពិត្រអម្ចាស់អើយ ឥឡូវនេះមាន
សូមដើរមកតាមក្រោយយើង ។

អថ មហាសត្តោ រមំ បរេសិ ។ ក្សិណនោះ ព្រះ
មហាសត្វ ព្រះអង្គបញ្ឈប់រាជរថដាក់រង់ចាំព្រាហ្មណ៍ លុះព្រាហ្មណ៍
នោះ ដើរទៅដល់ព្រះពោធិសត្វហើយ ក៏ទូលសូមសេះអាជានេយ្យ
ទាំង ៤ ស្តេចក៏ដោះសេះចេញពីរាជរថ ហើយឲ្យទៅជាទាន
ព្រាហ្មណ៍ពុំមានស្តាយឡើយ ។

តមត្ថំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា រីអាថិធមិឯណាពុំទាន់
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបានត្រាស់
ហើយ ព្រះអង្គបន្ទូលសូត្រសានូវព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

តំ ព្រាហ្មណា អន្ធកមុំ តេ តំ អស្សេ អយាចិសុំ

យាចិត្តោ បដិចារទេសិ ចតុន្នំ ចតុរោ ហាយេតិ ។

ភិក្ខុអើយ កាលព្រាហ្មណ៍ទាំង ៤ នាក់ ទៅតាមសុំសេះ
អាជានេយ្យទាំង ៤ នោះក្នុង ព្រះអង្គដោះសេះអាជានេយ្យទាំង ៤
ពីរាជរថ ឲ្យទៅជាទាន ព្រះក្សិណនោះពុំក្រដល់តិចឡើយ ។

អស្សេសុ បន ទិណ្ណេសុ រថជុរំ អាកាសេយេវ
អដ្ឋាសិ ។ ហៃភិក្ខុអើយ កាលព្រះមហាក្សត្រឲ្យទានសេះ
អាជានេយ្យទាំង ៤ ក្នុងកាលឯណាមិញ វិត្យឯរាជរថនោះ ក៏ដើយ
ចំពោះស្មោះទៅនាកណ្តាលអាកាសហោង ។

អថ ព្រាហ្មណេសុ កតមត្ថេសុយេវ ចត្តារោ ទេវបុត្តា
រោហិតមិតរណ្ណោនាកត្តា រថជុរំ សម្បទិច្ឆិត្វា អកមំសុ ។

ភិក្ខុអើយ ព្រះកាលនោះ ព្រះមហាក្សត្រឲ្យទានសេះអាជានេយ្យទាំង ៤ ទៅជាទានព្រាហ្មណ៍ទាំង ៤ នោះហើយ ខណៈនោះ
មានទេវបុត្រ ៤ អង្គ និម្មិតអាត្មា យកភៀសជារមាំងមាស ៤ មក
ទទួលរាជរថព្រះមហាសត្វហើយនាំព្រះអង្គទៅហោង ។

មហាសត្តោ តេសំ ទេវបុត្តាការំ ញត្វា ឥមំ កាថមាហ ។

ព្រះមហាសត្វទ្រង់ជ្រាប នូវភាពនៃម្រឹកអស់នោះជាទេវបុត្រ ហើយ
ទើបព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលនឹងសម្តេចព្រះរាជមន្ត្រី ដោយនូវបាទព្រះ
គាថាដូច្នោះ ៖

សង្ឃ មន្ត្រី និសាមេហិ ចិត្តរូបំ ទិស្សតិ
មិតា ពេហិច្ឆរណ្ណេន ទត្តិណាស្សា វហន្តិ មន្តិ ។

ហែនាងមន្ត្រីអើយ ចូរនាងរមិលមើលទៅយល់រមាំងមាស
ទាំង ៤ នោះល្អដូចសេះអាជានេយ្យ គិតដ៏អ្នកឲ្យសិក្សាប្រពៃហើយ
មកនាំរាជរថយើងនេះទៅ ។

អថ នំ ឯ ឯវំ កច្ចន្តំ អបពោ ព្រាហ្មណោ អាគន្ធា រថំ
យាទិ ។ ព្រះកាលនោះ មានព្រាហ្មមួយវិញទៀត មកសុំរាជរថអំពី
ព្រះមហាក្សត្រនោះសោត ព្រះអង្គក៏ដាក់ព្រះរាជបុត្រ និងព្រះរាជទេពី
ពីរាជរថនោះហើយកូរ ស្តេចក៏ឲ្យរាជរថទៅជាទានព្រាហ្មណ៍នោះ
ហោង ។ កាលបើព្រះអង្គឲ្យទានរាជរថនោះហើយកូរ រឺអស់ទេវបុត្រ
នោះវិញ ក៏និម្មិតកំបាំងអាត្មាកៀសចៀសបាត់ទៅហោង ។

រថស្ស បន ទិណ្ឌការំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា ។ រឺព្រះ

សព្វេជ្ជ ស្តេចបានត្រាស់ប្រាជ្ញាសព្វេជ្ជតាញាណ នាំនិទានអាស្រ័យ
ព្រះរាជរថឲ្យប្រាកដ បទព្រះបាលីឯក្រោយ អំពីព្រះមហាក្ស័ត្រឱ្យ
ទានព្រាហ្មណ៍នោះក្នុង ព្រះបន្ទូលសូត្រសាន្តវព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

អថេត្ត បញ្ចមោ អាតា សោ តំ រថមយាចថ
តស្ស តំ បដិយាទាសិ ន ចស្ស បហតោ មនោ ។
តតោ វេស្សន្តរោ រាជា ឱរោមេត្វា សកំ ជនំ
អស្សាសយិ អស្សរថំ ព្រាហ្មណស្ស ធនេ សិនោតិ។

ហៃភិក្ខុអើយ កាលព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ បររពោធិសត្វ
មហាបុរសវ័ត្ត ស្តេចចេញទៅពីស្រុកពិជ័យដេតុត្តរមហានគរនោះ
ព្រាហ្មណ៍ ៤ នាក់ រត់ទៅតាមសុំសេះអាជានេយ្យ មានព្រាហ្មណ៍
ម្នាក់ទៀតជាគំរប់ ៥ ទៅតាមសុំព្រះរាជរថ ព្រះអង្គក៏ព្រះរាជទាន
ឲ្យព្រាហ្មណ៍នោះ ទុកជាការកម្រអម្បាលម៉ានក្តី ក៏ព្រះពោធិសត្វ
នឹងមានព្រះរាជហឫទ័យ កក្រើកដោយនូវចិត្តកំណាញ់នោះ ឥតអង្គី
មានឡើយ ។ ហេតុតែព្រះអង្គ នឹងបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធនោះទៀង
ប្រាកដហោង ។

កាលព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ដ៏ជាស្តេចធំ ទ្រង់តែងចំរើនអ្នក
ស្រុកស្រីពិរាស្ត្រ ស្តេចឲ្យទានរាជរថទឹមនីទៅនូវសេះអាជានេយ្យទាំង
៤ ទៅព្រាហ្មណ៍ស្នូមនោះក្នុង ព្រះអង្គដាក់ព្រះរាជបុត្រ ព្រះរាជទេពី
ចុះពីរាជរថនោះហើយ ព្រះអង្គល្ងង់លោមបណ្តើរទៅ ដោយនូវព្រះ
បាទាទទេហោង ។

អថ មហាសត្តោ មន្ទី អរោច ។ អណ្តាប់នោះ ព្រះ
មហាសត្វ ស្តេចបន្ទូលនឹងសម្តេចព្រះរាជមទ្រីថាដូច្នោះ ៖

ត្នំ មន្ទី កណ្ណំ កណ្ណាហិ លហុកា ឯសា កនិដ្ឋកា
អហំ ជាលី កណ្ណាស្សាមិ ករុកោ កាតិកោ ហិ សោតិ។

ហៃនាងមទ្រីអើយ ចូរនាងពមេក្រស្នា ដ៏ជាក្មេងស្រីតូច
ស្រាល ឯអញនឹងពចៅជាលីដ៏ជាបងច្បង ។

តមត្ថំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា ។ វិអាថិធមិឯណាពុំទាន់
ប្រាកដ នឹងបទព្រះបាលីឯក្រោយ ព្រះដ៏ជាគ្រូបានត្រាស់ហើយ ទ្រង់
មានព្រះបន្ទូលសូត្រសានូវព្រះគាថាដូច្នោះ

រាជា កុមារមាទាយ រាជបុត្តី ច ទារិកំ

សម្មោទមាតា បក្កាមុំ អញ្ញមញ្ញ បិយំ វនាតិ ។

ហៃភិក្ខុអើយ វិព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរ ដ៏ជាក្សត្រប្រសើរនោះ
ស្តេចពេញជាលីដ៏ជាកូនច្បង វិសម្តេចព្រះរាជមន្ត្រីពនាងក្រស្នា ដ៏ជា
កូនស្រីក្មេងតូចនោះ ។ វិក្សត្រទាំង ២ ព្រះអង្គ មានព្រះទ័យស្រណុក
មិនជាទុក្ខឡើយ ។ ទ្រង់មានពាក្យពិរោះស្រដីទៅមក ដោយនូវ
ដំណើរទៅតាមផ្លូវនោះហោង ។

នាគកណ្តា ។ វិនឹងស្រដីសរសើរ នូវដំណើរទានកណ្តានេះមិញ
ដ៏ប្រដាប់នីទៅនូវព្រះគាថាទាំងឡាយ ២០៩ ព្រះគាថា និដ្ឋិតំ ក៏ចប់
ជាសូរេច ដោយនូវប្រការអម្បាលណោះហោង ។ ១២

(ចប់ទានកណ្តា ទី ៣ តែប៉ុណ្ណោះ)

-៦៧-

វាយខំព្យាទ័រសាឡើងវិញ

ដោយ

លោកគ្រូអាចារ្យ ឈឹម សំបុរ

និង

គ្រូតពិនិត្យកែសម្រួលអក្ខរាវិរុទ្ធ

ដោយ

លោកគ្រូ ធម្មនាថ ផលប្រសិទ្ធិ

ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ ជូនជាធម្មទាន តាមរូបសាយ

សព្វទានំ ធម្មទានំ ជីនាតិ ធម្មទានឈ្នះអស់ទានទាំងពួង